Գ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 754 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 10 ՅՈՒԼԻՍ 1886 (Ն. Տ.) 22 ՅՈՒԼԻՍ 1886 — 20 ՇԷՒՎԱԼ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آرەولك
غزته‌سی اداره‌سی

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	գանձման արժէք	200
» » Վեցամսեայ	» »	100
» » Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց » եւ օտարական թղթատարով՝ տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար եւ օտարական թղթատարով՝ վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք	56
» » վեցամսեայ	»	28

Դուրս գրկուած լրագրաց ծանուցումները Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեան գրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր.

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 9 ՅՈՒԼԻՍ, 1886

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՕՆ ԶՈՒԻՑԵՐԻՈՅ

Մեր յուլիս 2 Թուով, Զուիցերիոյ Հանրապետութեան Աւստրիոյ դէմ մղած Անկախութեան Պատերազմին պատմութիւնն ըրինք, որոյ հինգերորդ հարիւրամեակը տօնեցին Զուիցերացիք յուլիս 4 ին։ Այն օր բովանդակ Զուիցերիա կը մասնակցէր Ազգային Տօնին, որոյ նկարագրութիւնը չէ նուազ հրահանգիչ քան հինգ հարիւր տարի առաջուան դիւցազնական մարտին պատմութիւնն։

Հետաքրքրաշարժ զուգադիպութեամբ մը, յուլիս 4 ին Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներն ալ կը տօնէին Ամերիկեան Անկախութեան տարեդարձն, և Հին Աշխարհի փոքրիկ Հանրապետութիւնն (Զուիցերիա), որոյ կազմակերպութիւնն օրինակած էին անցեալ դարուն Ամերիկացիք, Նոր Աշխարհի մեծազօր Հանրապետութեան հետ մի և նոյն դատին յաղթանակը կը հռչակէր։

Զուիցերիոյ մէջ, Ազգային Տօնին առաւօտուն 22 թնդանօթներ ծանուցին օրուան հանդիսաւորութիւնն, ի դիմաց 22 Դաշնակից Նահանգաց, մինչ Զեմբախի կռուոյ դաշտին վրայ Աւստրիոյ դէմ մաքառող Նահանգաց թիւն 8 էր միայն։

Զուիցերիոյ ամեն կողմերէն եկան, իրենց որոշիչ դրօշներով ու համազգեստներով, Ուսանողաց Միութիւններ, Երգեցիկ Ընկերութիւններ, Մարմնամարզական Ակումբներ, ժողովրդեան մեծ բազմութեամբ, և Զեմբախի փողոցներուն մէջ թափօր կազմելով, վեր ելան այն բլուրն, ուր իրարու բախեր էին Լէոբոլտ Դուքսին ասպետներն և Վինքելրիտի հովիւներն։ Հոն հասած էին արդէն Զուիցերիոյ Հանրապետութեան Նախագահը, Դեր-Նախագահը, քաղաքական և եկեղեցական բարձրագոյն իշխանութիւններն, և Սպայից ակումբն։ Սոքա համախմբեցան ճիշդ այն կէտի վրայ ուր պատմութիւնը կ'աւանդէ թէ, 500 տարի առաջ, նոյն օր, չորս Դաշնակից Նահանգաց պետերն համախմբած և Աւստրիոյ դէմ Անկախութեան Պատերազմին գաղափարը կազմած էին։

Պաշտօնական մարմինք և հանդիսականք (կաթոլիկ թէ բողոքական) մտան բլրան գագաթան վրայ Անկախութեան Պատերազմին զոհերուն ի յիշատակ կառուցեալ մատուռն, որոյ պատերէն միոյն վրայ ճշդիւ նկարեալ է այդ մեծ դէպք։ Նախ և առաջ Յայսմաւուրքի ձեւով կարդացուեցաւ հին գերմաներով շարադրեալ «Զեմբախեան Քրոնիկն», այն է՝ Անկախութեան Պատերազմին պատմութիւնն, որուն կցեալ էր նոյն օրը նահատակուած զուիցերացի հայրենասիրաց անուանց ցուցակն։ «Ի զո՛ւր մարդիկ կը ջանան անմահանալ երկրիս վրայ։ Բայց եթէ կան սակաւաթիւ բախտաւորեալներ որք ըստ կարելւոյն հասած են այդ իդէալին, նոքա Զեմբախի քաջամարտիկ յաղթականները պէտք է լինին, որոց անուանք հինգ դարեր յետոյ դեռ եւս ամ ըստ ամէ կը կարդացուին ի լուր բիւրաւորաց, ինչան մեծի երախտագիտութեամբ, եւ ճիշդ ա՛յն տեղն ուր անկան ի պաշտպանութիւն ազգային դատին»։ (Թույդ)։

Ապա բեմն ելաւ Հաաս կաթոլիկ վարդապետն և հայրենասիրական ոգւով մը բանախօսեց օրուան հանդիսին վրայ։ Յիշեցուց թէ Զուիցերական Դաշնակցութիւնը կրցած է կանգուն մնալ հինգ հարիւր տարիներէ հետէ։ Իւր շուրջ և իւր սահմանաց վրայ մեծ Կայսրութիւնք կանգնեցան, որք կը սպառնային կուլ տալ բոլոր Եւրոպան, եւ ապա անհետացան։ Մեծն Կարոլոսի, Առաջին և Երրորդ Նաբոլէոններու Տէրութիւնք այնպէս եղան։ «Նայեցէք որ ձեր կոչման արժանի ընթացք ունենաք», կ'ըսէ Ս. Գիրքը։ Բայց ի՞նչ է Զուիցերիոյ կոչումն աշխարհի ազգաց մէջ. զի մեր երկիր փոքր է։ Ամենայն խոնարհութեամբ պարտինք խոստովանիլ թէ մեք հարուստ կամ հզօր ազգ մը չենք զմեզ շրջապատող հսկայ ազգաց մէջ։ Բայց մեծ առաւելութիւններ ունինք։ Ասոնց առաջինն է մեր ժողովրդեան Միութիւնը։ Թէեւ երկու ու կէս միլիոն հոգի ենք, ծագմամբ, ցեղով, լեզուովք, սովորութեամբք տարբեր, բայց ինչպէս Սուրբ Եկեղեցին իւր միութեան մէջ կը բովանդակէ աշխարհի ամեն ցեղերն և ազգերը, Զուիցերիոյ ազգային Ուխտի կամ Երդման ընկերակցութիւնն ալ կը պարունակէ և կը միացնէ ամեն տարբեր տարրերը։ Միութեան կապն է Հայրենեաց սէրը։ Մեր միւս առաւելութիւն է մեր Ազատութիւն։ Փոքր բարիք մը չէ ժողովրդեան մը համար գիտնալ թէ ա՛յն օրինաց միայն հնազանդութիւն կը պարտի զորս ինք շինած է իրեն համար. թէ իւր վրայ իշխողք իրմէ կարգեալ են. թէ իբրեւ տուրք վճարած դրամը կը գործածուի այնպիսի նպատակներու միայն որոց ինք հաւանած է, և թէ իւր որդիք ի զէն կ'լլան կոչուիլ Հայրենեաց գոյութիւնն ու բարեկեցութիւնը պաշտպանելու համար միայն։ Զուիցերիոյ երրորդ առաւելութիւնն է իւր ժողովրդեան տնտեսական բարեկեցիկ վիճակն, յորում ամեն Զուիցերացիք առ հասարակ բաժանորդ են, և եթէ չափազանց հարուստք չկան, չափազանց աղքատներ ալ չկան, ինչպէս կը փափաքէր Սաղմոսերգուն երբ Աստուծմէ կը խնդրէր, «Ո՛չ աղքատութիւն տուր ինձ, ո՛չ ճոխութիւն, այլ բաւական ինչ՝ ապրել կարենալու համար միայն։»

Զուիցերացի ժողովրդեան լեզուի, ցեղի և այլ բաժանումներն յիշած ատեն, ազգասէր վարդապետն զգուշացաւ կրօնային տարբերութիւններն յիշելէ։ Զուիցերիա ո՛չ լեզուի միութիւն ունի, ո՛չ կրօնի։ Իւր երկու ու կէս միլիոն ժողովուրդ կը խօսի չորս տարբեր լեզուներ, գերմաներէն, ֆրանսերէն, իտալերէն և ռոման բարբառ մը։ Երեք հինգերորդ մասը բողոքական է, երկու հինգերորդ մասն ալ կաթոլիկ։ Բայց քիչ ազգերու մէջ ազգային միութեան կապն է ա՛յնչափ զօրեղ որչափ զուիցերացի ժողովրդեան մէջ։ Կաթոլիկ վարդապետը թէեւ չակնարկեց զբողոքականութիւն, բայց դատապարտեց կրօնային անտարբերութիւնն ու անկրօնութիւնն։ Յիշեց թէ Զուիցերիա ունի «գերմանական կոչում» մ'ալ, որ է քրիստոնէական հաւատոյ կիրառութիւնը, պահպանութիւնն ու պաշտպանութիւնն։ «Այս է ձեր իրաւանց հիմն և աղբիւրն ձեր քաղաքային բարձր առաքինութեանց,—քաջութեան, հաւատարմութեան, պարզութեան և անձնուիրութեան։ Աստուծոյ Եկեղեցին և Քրիստոսի հաւատքն ո՛չ կը փոխուին դարէ ի դար, ո՛չ ալ կը հիննան։ Ինչպէս 500 տարի յառաջ, այսօր եւս անոնք են և կը մնան արդարութեան և քաղաքակրթութեան հիմք։

* *

Պատարագէն եւքը, ներկայք գնացին միակտուր հոյակապ որձաքարի (granit) մը մօտ, որ վրայ ոսկեղէն տառերով գրուած է գերմաներէն. «Առ Վինքելրիտ ճամբայ բացաւ իւր ժողովրդեան, յամին 1386» (Տես մեր յուլիս 2ի պատմութեան մէջ։) Հոն բեմեր կանգնած էին, կառավարական մարմնոյն եւ մէն մի Նահանգի ներկայացուցչաց համար։ Հայրենասիրական երգէ մը ետք, Լիւսէռնի Նահանգապետ Տր. Զեմբ բանախօսութեամբ մը բարի գալուստ մաղթեց Հանրապետութեան Նախագահին և Դաշնակցութեան ամեն ներկայացուցչաց։ Տր. Զեմբ ըսաւ թէ Դաշնակցութեան առաջին պարտաւորութիւնն է պահպանել դիմադրութեան մեծ ոյժ մը օտար Տէրութեանց հանդէպ։ Երբ խորհուի թէ զուիցերական փոքրիկ պետութեան չէզոքութիւնն 70 տարիէ հետէ պահուած է, հայրենասէր Նահանգապետին այս յայտարարութիւն զարմանալի կրնայ թուիլ։ Բայց դեռ 16 ամ տարի առաջ, զօրավար Պուրպաքիի պարտեալ ֆրանսացի 70,000 զինուորք ջրհեղեղի մը պէս ինկան Զուիցերիոյ վրայ, ուր ապաստան կը փնտռէին յերեսաց գերման բանակին, և եթէ Զուիցերիա բաւական զօրք չունենար՝ սահմանագլխոց վրայ զէնքերկեց ընելու համար այս անհաճոյ հիւրեր, Զուիցերիա ֆրանսական գրաւման մը ներքեւ կրնար անհետանալ նոյն օրն իսկ։ Բայց, յարեց Տր. Զեմբ, երկրին պաշտպանութիւնն և իւր օրինաց ու հաստատութեանց պահպանումը պարտին լինել միակ պաշտօն բանակին։ «Զօրաւոր դէպ յօտարս և միացեալ մեր մէջ, ա՛յս պէտք է լինի Զուիցերացւոյն նշանաբանը։ Դժուութիւնը շատ անգամ դըժբախտ ըրած է մեր փառաւոր հայրենիք։» Զայս ըսելով կը յիշէր 39 տարի առաջուան ազգային մեծ հերձուածն, երբ Լիւսէռնի Նահանգը, քանի մը Նահանգաց հետ, փորձեց բաժնուիլ Դաշնակցութենէն. բայց հայրենասէր Տիւֆուռ զօրավարին ճարտար շարժմամբ մը տուած միակ հարուածը խեղդեց զայդ ապստամբական ձգտում։

Ապա Հանրապետութեան Նախագահը, բժիշկ Տքթ. Տէօյխըր, խօսեցաւ, յիշեցնելով թէ ինք Թիւրկաւցի է, և թէ այն մեծ օրն որոյ յիշատակը կը տօնուի, այժմեան Զուիցերիոյ մէկ փոքր մասը միայն յաղթական կողմն էր, և թէ Թիւրկաւցիք և ուրիշ Նահանգներ Աւստրիոյ կողմը բռնած էին յայնժամ։

«Այլ ի՛նչ փոյթ։ Այսօրուանն միութեան աբերդական այժմ կը լուսաւորէ զաւակն Զուիցերիա, և միացեալ ազգը կը հրճուի տօնելով զայն փառաւոր յաղթութիւնը։ Դա կը տօնուի ո՛չ միայն ասոր, Դաշնակցութեան սահմանաց մէջ, այլ ամեն ուրեք ուր զուիցերացի անունը կը լսուի, կամ զուիցերական սիրտ մը կը տրոփէ։»

Երկրին տնտեսական վիճակին վրայ խօսելով, Նախագահն յիշեցուց թէ վաճառականութիւն, արհեստք և երկրագործութիւն անձուկ վիճակ մ'ունին հիմակ, և պաշտպան-դրութիւնը կը սպառնայ վնասել Զուիցերիոյ մրցման կարողութեան, և օտար հրապարակները կը փակէ զուիցերական ճարտարութեան դէմ։ Դաշնակցութեան պարտքն է իմաստուն օրէնքներով և առեւտրական դաշնագրաց վերաքննութեամբ ոյժ տալ Նահանգներուն և անհատներուն՝ ի բարւոքումն այս անդոհացուցիչ կացութեան։ — Ապա, բանակը զօրեղ վիճակի մը մէջ պահելուն պէտքը փաստաբանեց։

«Քաղաքական հորիզոնը վերծ չէ ամպերէ։ Յաղթութեան պահպանման հաւատանաց հակառակ, արտա չենք երբեք՝ տուից ցգլուխ սպառազինեալ հզօր Տէրութեանց միջեւ ընդհարման երկիւղէն։ Ամառնային փայլակներ կը գտնուն աստ և անդ, և չգիտենք թէ շանթերը մեզ մօտ չպիտի իյնան։ Մեր զուիցերական Դաշնակցութեան յարատեւութիւնն ու անկախութիւնը հին մաղաղաթներու կամ մեծ Տէրութեանց նորանոր խոստումներու վրայ չե՛ն կեցած, այլ մեր պատուական սրոյն երկաթեայ հիմերուն վրայ և մեր ժողովրդեան հայրենասիրութեան և քաջութեան վրայ կեցած են։»

Որովհետեւ Զուիցերիա Անիշխանականներու, Ոչնչականներու և Ընկերվարականներու ապաստան ընծայելով հզօր Տէրութեանց ոչհաճութեան առարկայ եղած է վերջերս, Նախագահն այդ անհանդարտ և խռովայոյզ տարրերու արարքը պարսաւեց։

«Կուսակցութիւն մը, փոքր թէեւ բայց իւր մոլեռանդութեամբ ուժեղ, ընկերութիւնը բնաջինջ ընելու նպատակաւ պատերազմ հռչակած է։ Այս կուսակցութեան ջանից Զուիցերիա պարտի ընդդիմանալ ամեն ոյժով, անխտիր և անխնայ ի կիր առնլով իւր իշխանութիւն։ Միանգամայն բարոյական հարկ մ'է միջոցներ ձեռք առնուլ գործաւոր դասուց վիճակին բարւոքման համար։»

* *

Կրօնային արարողութենէն և հայրենասիրական բանախօսութիւններէն ետքն, սկսաւ Անկախութեան Պատերազմը ներկայացնող տարօրինակ թատրերգութիւն մը։ Բլրի մը վրայ ամփիթատրոնի ձեւով շարուած էին հանդիսականաց համար անթիւ աթոռներ, և իշխանութիւնք բռնած էին յատուկ տեղ մը ամփիթատրոնին մէջ։ Հանդիսականաց հանդէպ շինուած էր թատերաբեմն, որ ետեւ կը բարձրանար, կարծես օդին մէջ, Զուիցերական Դաշնակցութեան Ոգին ներկայացնող ալլէգորիական հսկայական արձանն։ Հանդիսականաց եւ թատերաբեմին միջեւ, ձորակի մը մէջ, շարուած էր երաժշտաց խումբ մը բաղկացեալ 500 պարոններէ և տիկիններէ, ամէնքն ալ կամաւոր։ Զուիցերիոյ ամենէն երեւելի երգիչք և երգչուհիք ձրիապէս կ'երգէին ի պատիւ Ազգային Տօնին։ Հանդիսականաց և նուագարանաց մէջ տեղ ճամբայ մը կար, ուստից ձիարշաւ կ'ընթանային «աւստրիացի ասպետներ» և «Դաշնակիցներ», իրենց հինգ հարիւր տարի առաջուան գոյնզգոյն տարօրինակ համազգեստներով, և թանգարաններէն հանուած հին արտասովոր զէնքերով։ Պատերազմին կարգն ու դէպքերը ճշդիւ պատկերացնելու համար, հոն էին նաեւ եզնաքարշ պարէհնաբարձ կառքերն, որք կը վերադառնային յաղթականաց կողոպուտներով բեռնաւորեալ։ 500 դերասանք մասնակցեցան այս ներկայացման, յորս էին գիւղացի արք, կանայք, տղայք, և կանոնաւոր զօրքեր։ Եօթն տեսարանք ներկայացուեցան. 1· Հնձոց տօնը։ 2· Մուտք Դաշնակցաց։ 3· Պատերազմիկներն հրաժեշտ կ'առնուն իրենց ընտանիքներէն։ 4· Ճակատամարտը կը վճռուի. Յաղթութեան լուրն։ 5· Յաղթական վերադարձն, և գոհաբանական պաշտօն։ 6· Սուգ անկելոց համար, (ի յիշատակ Վինքելրիտի)։ 7· Վերջին պատկեր. Մարգարէական տեսիլ։

Չորրորդ տեսարանն յոյժ հետաքրքրաշարժ էր։ Աւստրացի սպասաւորներ կը տեսնուէին որք իրենց տեարց ձիերուն վրայ նստած կը փախէին յառաջացող զուիցերական գնդոց երեսէն։ Նոցա կը հետեւէին յետոյ ցրւելու զինեալ ծանրազէն ասպետներն, որք ի զուր կը փնտռէին իրենց ձիեր, և ոգի ի բաւին կը փախչէին, մինչ գետինը կը խճողէին փախստեայք հետզհետէ թողած զէնքերը, սաղաւարտներն ու համազգեստները։

Զարմանալի և հիասքանչ տեսարան մ'էր այս ամենայն, և երբ ներկայացումը վերջացաւ՝ «Կը կանչե՞ս զիս, ո՛վ իմ Հայրենիք» ազգային երգով, 40,000 հանդիսատեսք բուռն ծափահարութեամբք արժանաւորապէս վարձատրեցին դերասանները։

Այս մեծ բազմութիւն ապա ցրուիլ սկսաւ, իրեն առաջնորդ ունենալով միջնադարեան կերպարանով ասպետներն, որոց գոյնզգոյն զգեստներն և զէնքերն, արեւուն վերջին ճառագայթներով լուսաւորուած, սքանչելի համատեսիլ մը կ'ընծայէին։ Երկար ժամանակէ ի վեր է որ հելուետեան հովիտները չէին տեսած այնպիսի տեսարան։

Լիւսէռնի Նահանգին կառավարութիւնը նոյն երեկոյ փառաւոր հացկերոյթ մը տուաւ բոլոր երեւելի հրաւիրելոց։

Նոյն օր տեղի ունեցաւ նաեւ Զեմբախի հրապարակին վրայ Ազգային Դիւցազն Վինքելրիտի յիշատակին կանգնեալ որձաքարէ գեղեցիկ արձանի մը մերկացման արարողութիւնն։ Որովհետեւ Վինքելրիտ, Աւստրացւոց կարգերը ճեղքելու համար իւր անձը զոհելէն առաջ խնդրանք ըրած էր, «Հոգացէ՛ք իմ կնոջ ու տղայոց, և հետեւեցէ՛ք ինձ», Զուիցերիոյ կառավարութիւնը պարտականութիւն կը համարի յատկապէս հոգալ հայրենեաց ծառայութեան մէջ մեռնող զինուորականաց կիներն ու զաւակներն։ Հետեւապէս, նոյն օր տեղի ունեցաւ նաեւ բացման արարողութիւնն առաջնակարգ Որբանոցի մը, ուր պիտի ընդունուին և դաստիարակուին զինուորաց զաւակունք։

Գիշերը բոլոր Զուիցերիա լուսազարդեալ էր, և մանաւանդ Լիւսէռնի լճին վրայ շոգենաւերով պտոյտներ ու հրախաղութիւններ եղան, և եզերաց վրայ ընդհանուր տօնախմբութեան ցոյցեր, որք պայծառ գիշերուան մը մէջ դիւթական տեսարան մը կը կազմէին։

ՍԵՐՊՕ-ՊՈՒԼԿԱՐ խնդիրը վերստին օրուան խնդիր կը դառնայ։ Պուլկարիոյ Իշխանը, գգուելու համար ազգային զգացումն, իւր Բազման Ճառին մէջ վերստորիչ ակնարկութիւն մը կ'ընէ Սէրպիոյ պարտութեան։ Միլան Թագաւորն ալ կը պատասխանէ իւր Բազման Ճառով թէ, Պուլկարիոյ հետ իւր յարաբերութիւնք են ճշդիւ այն վիճակի մէջ յորում կը գտնուէին պատերազմէն առաջ, այսինքն՝ բարեկամական չեն, և Սէրպիոյ Ազգ. Ժողովն յոյժ կը ծափահարէ այս յայտարարութեան թէ Սէրպիա բարեկամ չէ Պուլկարիոյ։ Եւ մինչ սերպ բանակին մէկ մեծ մասը Պուլկարիոյ սահմանաց մօտ կը գտնուի, Պուլկարիոյ պատերազմական նախարարը Թորկրդ-արանէն 15 միլիոն փր. ի փոխ մը կը առնէ, Սէրպիոյ ընթացքին դէմ զգուշական միջոցներ ձեռք առնլու համար։ Որպէս զի ամեն պարագայք ճշդիւ յիշեցնեն սերպօ-պուլկար պատերազմին առջի վիճակը, քանի մը շաբաթ ի վեր վերսկսանք լսել գանգատներ զորս փոխադարձաբար իրարու դէմ կ'ուղղեն Սէրպք և Պուլկարք, սահմանագլխոց առթիւ։ Այսպէս Միլան Թագաւորն ո՛չ միայն պարտի իւր աթոռը պաշտպանել ներքին թշնամեաց դէմ, որք կերպիւ իւրք իւր բանակաւորական փառքերէն նոր ոյժ կը առնան, այլ նաեւ կը շարունակէ ջերմ ատելութիւն տածել Պուլկարիոյ դէմ, յորմէ կրած պարտութիւնն իւր հպարտութիւնը վիրաւորելով, կրկնապատկած է իւր թշնամութիւն։ Իսկ Պուլկարիա, որ պահ մը կը կարծէր թէ իւր կողին վրայ թշնամի մը չպիտի ունենար այլ եւս, յոյժ փափուկ կացութեան մը մէջ կը տեսնէ ինքզինք, յորում Ռուսիոյ թշնամութեան և Թուրքիոյ և Աւստրիոյ ոչ-համակիր ընթացից վրայ աւելցած կը տեսնէ Սէրպիոյ բացարձակ թշնամութեան յայտարարութիւնը։ Քանի որ Միլան Թագաւորը կը յայտարարէ ամենայն լրջութեամբ թէ Պուլկարիոյ հետ իւր յարաբերութիւնք պատերազմէն առջի

—)(33)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԼԵՈՆ ՏԸ ԹԷՆՍՈՅ

ՏԻԿԻՆ ՎԻԼՖԵՐՈՆ ՈՐԴԻ

ԻԲ.

Այս պատճառաւ, երբոր պարոն եւ Տիկին Հարիսոն առաջարկեցին իրենց քեռորդւոյն որ Պօրնապաթ երթալու ժամանակը կանխեն, Էլէնիծա յօժարակամ ընդունեց։ Գո՛նէ Պօրնապաթէն չէր տեսնուեր նաւահանգիստ եւ Տէ-մոն փ'ի-րէյֆէլ շոգենաւն։

Ամառն անցաւ առանձնութեան մէջ, և առանց Մօրիսի վրայ լուր մ'ստանալու։ Իմանալով որ Քոչինչինի կլիման շատ գէշ է. ըսաւ մտովին թէ մեռած պարտէր լինիլ, եւ սրտին մէջ, քիչ մ'ալ հագուստներուն վրայ սուգը պահեց այն երիտասարդին, զոր իւր նշանածը կը կոչէր միշտ իւր հոգւոյն խորոց մէջ։

Առաջին ցուրտերուն հետ Զմիւռն վերադարձան, բայց Տէ-մոն փ'ի-րէյֆէլ մեկներ էր նաւահանգստէն՝ Արեւելեան նաւախմբին հետ։ Դառն պատրանք մ'եղաւ այս բան Էլէնիծայի համար, որ կը յուսար Տօքթօրին վրայ լուր մ'առնուլ ընկերներէն։ Ամեն բան կը թուէր եւս քան զեւս հեռացնել զանոնք իրարմէ։ Սակայն օր մի բարեբաղդութիւն ունեցաւ իմանալու թէ Մօրիս Սայկոն էր միշտ, քաջառողջ վիճակի մէջ, անհասկանալի ընդդիմութիւն մ'ընելով իւր ընտանեաց թախանձին, որք անդադար կ'աղաչէին զնա վերադառնալ ի Ֆրանսա։

—Ո՛հ, սիրելի նշանածս, գոչեց սրտին մէջէն, եթէ զ'ս մոռնալ ուզէր, Փարիզ կ'երթար մոռացում փնտռելու։

Նոյն միջոցին դէպք մը վրայ եկաւ, որուն Էլէնիծա բնաւ ուշադրութիւն չըրաւ, հակառակ Զմիւռնի մէջ ելած աղմուկին։ Թէօտոր Մուձօրուլոյ անուն անձ մը կը գտնուէր յայնժամ Զմիւռնի մէջ, իբրեւ հելլենական հիւպատոս։ Այս մարդ, որ երիտասարդական տարիքը գրեթէ անցուցած էր, Ալեքսանդրի անուն հայրենակից եւ միանգամայն մտերիմ բարեկամ մ'ունէր, որ Աթէնայի մեծ քոյրն առած էր եւ Կ. Պոլիս կը բնակէր իբրեւ առաջին թարգման դեսպանատան մը։ Ինչպէս որ կրնար սպասուիլ, Մուձօրուլոյ Հարիսոնաց ընտանի հիւրն եղած էր, եւ՝ բնականաբար՝ գրոյց ելած էր հասարակութեան մէջ թէ այդ աղէբե'յիլ սիրած՝ բայց յոյժ հարուստ ամուրին ամուսնութեան առնուլ կ'ուզէր զԷլէնիծա։ Բայց կը սխալէր հասարակութիւնը։ Թէօտոր Մուձօրուլոյ, ոչ միայն Հարիսոնաց տանը կ'երթար, այլ եւ իւր հայրենակից Տէմօսթէն Լիւոնիտի տանը կը յաճախէր։ Յանկարծ լսուեցաւ թէ Անէթ-թայի հետ ամուսնութիւնն որոշուած էր մօտ ժամանակի համար։ Վերջապէս կիւլ փողոցի միամիտ աղջկան չարաբաղդութիւնը վերջացած էր, եւ յաղթանակաց թուականը կ'սկսէր։

Սպասուածներուն ամենէն քաղցրն եղաւ տեսնել ամբարտաւան Հարիսոններն, որ, առանց երբեք իրենց տանն հրաւիրած լինելու զԱնէթ-թա, շնորհաւորութեան գնացին անոր ծնողաց տանն։ Ըսել թէ առանց բնաւ դժկամակութեան գնացին անդ, քիչ մը չափազանցութիւն կը լինի թերեւս։ Բայց չէին կրնար պակաս բան մ'ընել, երբոր այդ աղջիկն իրենց քեռայրին մտերիմ բարեկամին անունը պիտի կրէր։ Միւս կողմէ Անէթ-թա ալ ողոքապէս վերաբերեցաւ։ Վարպետութի՛ւն էր, թէ բաղդը, կամ սիրտը, Էլէնիծայի կենաց մէջ դեր մը խաղալու կը նախատեսնէին զայն։ Իրօղութիւնն այս է թէ՝ այս երկու աղջկանց, որք ցայն ժամ հազիւ ի տեսոյ միայն կը ճանչէին զիրար, որք ո՛չ ճաշակով, ո՛չ սովորութեամբ չէին բնաւ նմաներ իրարու, բաւական շատ բարեկամացան միմեանց։ Էլէնիծա զգայուն եւ անկեղծ, դժբաղդութեան ազդեցութեամբ բժշկուած այն թերեւս քիչ մը սեգ փորձութենէն՝ զոր կրնար ունենալ ժամանակաւ, առանց թաքուն խորհրդոյ պատասխանեց Անէթ-թայի նախաքայլերուն։

Պէտք է ըսել թէ խորամանդ արեւելուհին ճարտարութեամբ խաղցեր էր յանկարծական համակրութեան խաղը, մանաւանդ անուն մը գործածեր էր, որոյ մոգական զօրութիւնը գուշակեր եւ խոյս տուեր էր. Մօրիս Վիլֆէրո՛ն։ Նախ իբր թէ անուշադրութեամբ բերնէն փախուցեր էր զայդ անուն, եւ պէտք եղեր էր որ օրիորդ Ռենֆօր դիւանագիտական գանձեր պարզեր որպէս զի խօսակցութիւնը վերջանին այդ սիրելի եւ միանգամայն դժնդակ նիւթին վրայ բերէր։ Անէթ-թա կ'ընդդիմանար իբրեւ գեղեցկածուտ մը, որ դըժուարաւ կը հանի թըղթերուն պահարանը բանալ։ Քիչ քիչ կը զիջանէր, արդահատական դէմքով մ'եւ զօրովալ'ց սրտի մ'ամբոխմամբ, որ կը վախնայ բարեկամուհւոյ մը սրտին վէրը նորոգել։

Ըսել չէ թէ Էլէնիծա ամենափոքր դափանք մ'ունէր իրեն մտերիմ խորհրդականն ընելու զՏիկին Մուձօրուլոյ։ Անեկի կ'ըմբռնէր մեռնիլ քան թէ պատմել թէ ինչպէս սիրեր էր զՄօրիս, ինչպէս ճանչեր էին զիրար Թանմպալի քարայրին մէջ, ինչպէս խօսք տուեր էին իրարու, մանաւանդ այնչափ չարաւով ի դերեւ ելած երազին վերջաւորութիւն։ Անէթ-թայի բոլոր ճգնութեամբը խորտակեցան իւր նոր բարեկամուհւոյն խորհրդապահութեան դէմ, իբրեւ ալինմէ պատուարի մը դէմ, եւ սա բան, արեւելուհւոյն սրտին մէջ, ատելութեան աւելի պատճառ մ'եղաւ։

Սակայն Անէթ-թա իւր այս անյաջողութեան վրայ մխիթարուելու պատճառներ ունէր։ Յաղթութեան ուրախութիւնն, հարստութեան պատիւներն, իւր հոլոռակորդը նուաստացուցած տեսնելու հաճոյքն ուրիշ կի մ'ըրած էին այն ամենահաստաբուն աղջիկն, որուն երեսն իսկ չէր նայած Մօրիս։ Այժմ Տէմէրն, լուսաւորեալ սպասելով իւր հանճարին եւ խանութին բոլոր միջոցները կ'սպառէր ապագայ «Հիւպատոսուհւոյն» արդուզարդին համար։ Փայլուն սեւեր, վառման խօսք, աշխոյժ պատմական ունէր։ Հմտաւոր այն առածին թէ սէրն աւելի խելք կը բերէ աղջկանց։ Երկաթագրիկ մը բանալին դռնէ հովուական երգի մը չափ կը զուարթացնէ ամենէն նուազ փայլուններն։ Վերջապէս Անէթ-թա կ'ընդօրինակէր զԷլէնիծա։ Այժմ կրնալով մօտէն զննել զայն, փութացեր էր առնուլ անոր ձեւերը, շարժումները, գլխուն յարդարանքը, անձին վրայ տարած նուրբ խնամքն։ Եւ յոյժ զո՛հ ինքզինքէ — ոչ առանց քիչ մ'իրաւանց, պէտք է խոստովանիլ զայս —, հայլին մէջ երկար նայուածք մ'կ'ուղղէր իւր պատկերին, եւ քիչ կը մնար որ երգէր։

—Ո՛հ, եթէ նա ասա լինէ՛ր,
Եթէ զիս այսպէս տեսնէ՛ր։

Թէ եւ նա Քոչինչին էր այն ժամանակ, այս երգ Թէօտորի հաճոյ լինելու բան մը չունէր. բայց Թէօտոր չէր լսեր, մանաւանդ որ ապագայն մէջ նուազ անմեղ երգեր լսելու նախասահմանեալ էր։ Առ այժմ բան մը միայն գիտէր. այսինքն թէ օրինաւոր սէրը կը լինէր գեղանի, թարմ եւ փարթամ, որպէս արարածի մը, որոյ խարտեաշ մազերը թեթեւ հովէ մ'աչերուն վրայ կ'ընկնէին, ինչպէս հասուն հասկերու փունջ մը կապուտակ ծաղիկներու վրայ։

Հարսնիքը մեծ հանդիսիւ կատարուեցաւ։ Յունական եկեղեցին լի էր բազմութեամբ, եւ հարսն ինքզինք զուարթ զգալ կը ցուցնէր, իբրեւ վերջնիս էր բաղդաւորութիւն մը, զոր այն տարին ունեցող այր մը կ'ընծայէր կնոջն։ Մեծ ճաշ մը տրուեցաւ, որոյ մէջ Բեգոնա Մուրկայի պօ-լ-ֆոն սքանչելի էր։ Իրիկունը, պարահանդէսին մէջ այնպիսի բան մը տեսնուեցաւ, որ ուրիշ անգամ մ'ալ չպիտի տեսնուէր. այն էր Զմիւռնի երկու ընկերութեանց հաւաքումն՝ քիչ մը հեռուէն՝ Լէվոնթեանց նստարաններուն վրայ։ Էլէնիծայի հետ խօսակցած միջոցին, Նոր հարս Մուձօրուլոյ միջոց գտաւ իւր յուշատետրին անոր ցուցնելու։

—Կը զարմանամ, ըսաւ, իմ աղջկնութեանս սկզբնատառերը տեսնելով այս ոսկեղենական խաղալիկի վրայ։ Բայց յիշատակ մ'է զոր պահել կ'ուզեմ։ Ձեր գիտցած մէկն ընծայեց ինձ այն առաջին երեկոյին, ուր պարեցինք ի միասին։ Իւր անունը մէջը գրուած է իւր ձեռօք։ Ի՞նչ խենդութիւն։

Արդարեւ, խեղճ Էլէնիծա մէն մի փղոսկրեայ թերթիկներուն վրայ Մօրիս Վիլֆէրոն կարդաց ծանօթ սրտիւ։

Այս առաջին անգամ մ'էր որ նախանձու թեան կէտ մ'եկաւ շեշտեց Էլէնիծայի տրտմութիւնն, եւ այն ատեն փայլակն որ շողաց անոր նայուածքին մէջ, քաղցր վրիժառութիւն մ'եղաւ Անէթ-թայի համար։ Արդ եօք այս միջոցէն՝ պէ՞տք է վերագրել այն մեծագոյն խանդավառ մը որ նորա արդէն խորհուրդ առաջ ուղղութիւնն ապաւարեց։ Ասոյ՞ն այս է որ բժշկական խորհրդակցութիւն մը հարկ եղաւ։ Բժիշկները օդափոխութիւն եւ մասնաւորութիւն պատուիրեցին։ Ճշդիւ Թէօտոր ալ իւր կառավարութենէն իբրեւ հայրենեկան ընծայ կ'ընդունէր իւր Կ. Պոլսոյ մէջ հ[illegible] պաշտօնը։ Անէթ-թա առաջարկեց իւր հետ տանիլ «զիւր բարեկամուհին» զոր մօրաքրոջը՝ Տիկին Ալէքսանդրի, ուրախութեամբ կ'սպասէր։

(Շարունակելի)

վիճակին մէջ են հշլիս, և քանի որ պատերազմէն առաջ սերպօ-պուլկար յարաբերութիւնք պատճառ եղած էին այդ եղբայրասպան պատերազմին, ոմանք կ'ամաչարեն եզրակացնել թէ սերպօ-պուլկար պատերազմ մը մօտալուտ պատահականութեանց կարգին մէջ համարելի է։ Գուցէ, կ'ըսեն, Ռուսիա, որ չէ դադարած աւելի որոնելէ Պուլկարիայէն վրէժ լուծելու, սերպօ-պուլկար նոր պատերազմի մը մէջ կը յուսայ գտնել միջոց խոնարհեցնելու և նուաստեցնելու զՊուլկարիա։ Մեք այսչափ յոռետես լինելու պէտք չենք տեսներ, գէթ առ այժմ։ Միլան Թագաւորն ինք եւս կը ճանչէ հարկաւ թէ Պուլկարիոյ դէմ բացուած պատերազմը սխալ մ'էր։ Այդ պատերազմ Սերպիոյ Թագաւորին աչքերը բացաւ շատ մը խրոխտութեանց վրայ, որոց մին սա է թէ պուլկար ազգին զինուորական ոյժերն արհամարհելի չեն։ Հետեւապէս, հաւանական չէ որ Միլան Թագաւորը կրկնապատիկ յիմարութիւն մ'ի գործ դնէ՝ անդամ միւս անգամ յիմարական փորձը նորոգելով Թեթեւ սրտիւ։

ԱՅՍ ԱՒՈՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Ռումանիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ դաշնակցութեան մը կնքման լուրը կը հերքուի Պուքրէշէ։

—Օմալի Դուքսն յուլիս 17ին ճաշեց Պելճիոյ Լէօբոլտ Թագաւորին հետ, որ յուլիս 16ին այցելութիւն տուած էր նմա՝ Թագաւորին հետ։ Դուքսն յուլիս 18ին Անգլիա գնաց, Բարէյի կոմսին քով։

—Նուպար փաշա շաբթուս մէջ մեկնեցաւ Եգիպտոսէն, Գերմանիոյ ջերմուկներն երթալու համար։

—Լոնտոնի ռուսական դեսպան Պ. տը Ստաալ և արտաքին գործոց նախարար Լորտ Ռոզպըրի երկար խորհրդակցութիւններ ունեցան Պաթումի խնդրոյն վրայ։

—Ձարն և Ձարուհին Բոլոնիա գնացին Ֆինլանտիոյ ծովեզերքէն, բայց Վարշաւիա չպիտի մտնեն։ Լիւպոլէնքի դղեկին մէջ, ուր պիտի կենան, պիտի ընդունին Աւստրիոյ դահաժառանգ կայսրուհւոյն և նորա ամուսնոյն այցելութիւնն, որոց հետ պիտի գայ միանալ Գերմանիոյ դահաժառանգ իշխանին որդին։

—Լոնտոնէ յուլիս 17 թուով հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ Պաղումի ազատ նաւահանգստին ջնջման դէմ Անգլիոյ բողոքագիրը Բեդերսպուրկ ղրկուած է չորեքշաբթի։ Ռուսիոյ պատասխանն ստանալէ յետոյ անգղ. կառավարութիւնը շրջաբերական ծանուցագիր մը պիտի ղրկէ եղեր Տէրութեանց։

—Քլոդիլտ Իշխանուհին, Նաբոլէոն Իշխանին կինն որ Ումպէրթօ Թագաւորին քոյրն է, ծանուցեր է իւր որդւոյն, Վիքթոր Իշխանին, թէ զինք այլ եւս չպիտի ընդունի, մինչեւ որ չհաշտուի իւր հօր հետ։

—Բեդերսպուրկէ յուլիս 16 թուով կը հեռագրուի.

«Բոլոր կէս-պաշտօնական լրագրութիւնն ընդհանուր պայքար մը կը մղէ Պերլինի Դաշնագրոյն դէմ։ «Պէտք է պատռել Սլաւաց համար ամօթալի այդ Դաշնագիրն և անոր կտորները նետել Եւրոպիոյ ոտից տակ», կըսեն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԱՆԱՑ ԽՆԴԻՐԸ

Գեր. Օրմանեան եպիսկոպոսի կողմէ առ Ս. Պատրիարք Հայրն ուղղեալ նոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Խաւն ժողովը կազմել սկսած է. թէ Մաժակունի Յովհաննէս վարդապետը Վան հասած և իւր պաշտօնին ձեռնարկած է, բայց թէ տեղային իշխանութիւնք համակիր կը մնայ առ Պօլսոյ եպիսկոպոս։

Ուսումն. Խորհուրդը նախընթաց օր յարտասովոր նիստ գումարուելով ի Ղալաթիա, Ազգ. Վարժարանաց բարեկարգութեան հրահանգին վերջին ընթերցումը կատարեց և վաւերացնելով որոշեց Ազգ. Վարչութեան մատուցանել զայն հանդերձ տեղեկագրով մը։

Ուսումն. Խորհրդոյ օժանդակ մասնախումբն ի պաշտօնէ ներկայ կը գտնուի մայրաքաղաքիս Ազգ. Վարժարանաց տարեկան հարցաքննութեանց։

Քաղ. ժողովը վաղը նիստ ունի ի Պատրիարքարան։

Վիէննայի Մխիթարեանց Պանկալթիի վարժարանի տարեկան քննութիւնք կատարուած են յունիս 30էն ց5 յուլիս ի ներկայութեան Գեր. Աղաբեան Սրբազանի և բազմաթիւ հրաւիրելոց։ Յիշեալ Միաբանութեան Աբ. բաժօր մահուան պատճառաւ, քննութիւններէն յետոյ աշակերտք արձակուած են առանց հանդիսութեան։

Կ'իմանանք թէ հանդիսաւոր պարգեւաբաշխութիւնը պիտի կատարուի վարժարանի բացումէն յետոյ, որ տեղի կ'ունենայ սեպտեմբեր 1ին։

Երէկ ի Գատը-գիւղ Տիկին Տերուհի Խ. Շամճեանճեանի յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը կատարուեցաւ տեղւոյն Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյն մէջ, ի ներկայութեան Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի, վարդապետաց, բազմաթիւ քահանայից և յուղարկաւորաց հոծ բազմութեան։

Դագաղն եկեղեցի բերուած էր, որոյ վերայ ի պատիւ հանգուցելոյն՝ երեք հատ փառաւոր պսակներ դրուած էին։

Ամեն. Խրիմեան Հայրիկ սրտառուչ դամբանականաւ մը հանգուցեալ Տիկնոջ բարեմիտ հանգամանքն ու բարի մօր մը կատարեալ տիպար լինելն յայտնեց։

Պէշիքթաշի Մաքրուհեան երկսեռ վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակէ 13 յուլիս, Թաղին եկեղեցւոյն մէջ, ի ժամ 6½։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Հայկական Կրթարանի Տնօրէնութիւնն պատիւ ունի ծանուցանել գաւառացի ազգայնոց թէ, Կեդրոնական Վարժարանի Պատ. Խնամակալութեան հետ եղած կարգադրութեան մը համաձայն, յառաջիկայ օգոստոս 4էն սկսեալ պատրաստ է իբրեւ գիշերօթիկ ընդունիլ ամէն գաւառացի պատանի որ կը փափաքի աշակերտիլ Կեդր. Վարժարանի եւ չունի Կ. Պոլսոյ մէջ ազգական կամ բարեկամ՝ հարկաւոր եղած խնամքը վայելելու համար արտաքոյ վարժարանին, որ միայն պիտի ընդունի ներքնակայ աշակերտ։

Կեդր. Վարժարանի աշակերտեալ պատանիք, Հայկ. Կրթարանի Տնօրէնութեան կողմանէ կարգեալ պաշտօնէի մը հսկողութեան ներքեւ, ամէն օր կանոնաւորապէս պիտի յաճախեն ի Կալաթիա, Կեդրոնական Վարժարանն, դասախօսութեանց ժամերուն ներկայ գտնուելու, եւ երեկոյին պիտի դառնան ի Հայկ. Կրթարան առնելու, ինչպէս նաեւ սերտողութեանց պարապելու ներքին ուսուցչաց օժանդակութեամբ։

Տօնական եւ արձակուրդի օրեր պիտի մնան Հայկ. Կրթարանի մէջ, կամ պիտի կրնան երթալ ծանօթից քով, եթէ նախապէս հաւանութիւն տրուած լինի ծնողաց կողմանէ։

Այս կարգադրութիւնէն կրնան օգտիլ հաւասարապէս նաեւ մայրաքաղաքիս հեռաւոր թաղերու ազգայինք՝ իրենց որդւոց խնամքը մեզ յանձնելով Կեդր. Վարժարանէն դուրս։

Բնակութեան, սնունդի, լուացքի եւ երթեւեկի ծախուց եւ Կեդր. Վարժարանի թոշակին փոխարէն՝ իւրաքանչիւր աշակերտ պիտի վճարէ մեզ տարեկան 34 ոսկի օսմանեան, վեցամսեայն կանխիկ. իսկ անկողնոյ, հանդերձից եւ դասագրոց ծախքն ծնողաց պիտի վերաբերին։

Տնօրէնութիւնս պատրաստ է տեսակցիլ փափաքողաց հետ ամէն Գշ. Եշ. և Շբ. օրերն, մինչեւ կէս օր, յՕրթաքէօյ, ի Հայկական Կրթարան. իսկ գաւառներէն կրնան նոյն հասցէիւ թղթակցիլ մեզ հետ։

Հիմն. Տնօր. Հայկ. Կրթարանի
Յ. ԳՈՒՐԳԷՆ

7 յուլիս 1886

Յ. Գ.—Արժան կը համարիմք այս առթիւ տալ ի հրատարակութիւնն հետեւեալ հաւանութեան գիրն զոր, ի պատասխանի մեր առաջարկութեան, շնորհած է մեզ Կեդր. Վարժարանի Պատ. Խնամակալութիւնն։

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա 9 յուլիս.

Մեծ. Յ. Գուրգէն էֆ., Հիմնադիր-Տնօրէն Հայկ. Կրթարանի.

Կեդրոնական վարժարանի Խնամակալութիւնս ի պատասխանի Ձեր Ազնուութեան 7/19 յուլիս թուագրեալ նամակին, կը փութայ ծանուցանել Ձեզ՝ թէ Հայկական Կրթարանի մէջ բնակելու պայմանաւ ի Կեդրոնական Վարժարան աշակերտող գաւառացի պատանեաց մասին Ձեր առաջարկութիւնն այս աւուր նստին մէջ նկատողութեան առնելով, որոշեց ընդունիլ զայն.— Հետեւաբար կրնաք այս մասին յարմար դատած կերպով յայտարարութիւն ընել ազգային լրագրաց մէջ։

Մնամք յարգանօք
Կեդր. Վարժարանի Խնամակալութեան

Ատենապետ — Ատենադպիր
Յ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ — Մ. ԽՍԱԵԱՆ

ԱԶԴ

Կեդրոնական վարժարանի Խնամակալութիւնս, Ազգային Վարչութեան հետ համաձայնելով, պատիւ ունի ծանուցանել թէ այն աշակերտք, որք ձրի ընդունելու կը փափաքին ի Կեդրոնական վարժարան, արտօնեալ են նախ քննութիւն տալ օգոստոս 4ին, ըստ նախորդ յայտարարութեան Խնամակալութեանս, և ապա եթէ քննութեան մէջ յաջողակ գտնուելով ընդունելին, դիմել յԱզգային Պատրիարքարան իրենց գրաւական անկարողութեան վկայագիրն ստանալու համար. — Հետեւաբար այս կարգի աշակերտք կը հրաւիրուին դիմել Կեդրոնական վարժարանն, քննութեան ընդունելութեան տոմսակ ստանալու համար անյապաղ։

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ազգ. Կեդրոնական Վարժարանի

Հրատարակուեցաւ Արփիկեան Միհրան էֆէնտիի յօրինած Երգիծական ԲԱՌՍԱԲԱՆԻ Բ. տետրը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Համբայլին Պարոնց Վարչութեան Պրուսայի ճիւղին տնօրէն Րիֆաթ պէյի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սպարապետի Դրան վարձակալներէն Սիմէօնաքի էֆէնտիի։

Այլ և այլ կարգի Մէճիտիէ պատուանշանք տրուեցան Պելճիոյ մէկ քանի կառավարական պաշտօնէից և Անվերսի Յուցահանդէսի գործադիր մասնախմբի անդամոց։

Սամիէ Միւթէմմիզ ասոփեան տրուեցաւ Արչիպիլագոսի կղզեաց Թղթակցութեանց դիւանի տնօրէն Բէհմալ պէյի։

Սալիսէի ասոփեան տրուեցաւ կայսերական դիւանատան քարտուղար և Թաշ-Դըրլարի հրամանատար Օսման փաշայի որդի Քեամիլ պէյի։

Սալիսէի ասոփեան՝ Արչիպիլագոսի կղզեաց Տեֆթերը Խաքանիի տնօրէն Րիֆաթ էֆէնտիի և Պրուսայի Գօշ-Հիսարի աղահանքի տնօրէն Ֆայիզ էֆէնտիի։

ՓԵՆԵՐԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

Փէների Պատրիարքարանի Սինոդն եւ Վարչական Ժողովը համագումար նիստ կազմելով երէկ, գլխաւորաբար զբաղեցան Պատրիարքարանի առանձնաշնորհմանց ծանուցեալ խնդրով և նկատելով որ գաւառաց ոմանց մէջ տեղական իշխանութիւնք չեն յարգեր տրուած առանձնաշնորհումներն և շատ անգամ քահանայներ կը բանտարկեն, դատարանաց առջեւ կը կոչեն զայնս և կուսակային խնդրոց մէջ առանձնաշնորհմանց հակառակ վճիռներ կ'արձակեն, որոշեց յանձնարարել իւր Ամեն. Նախագահին, Տ. Յովակիմ Դ. Պատրիարքին, որ բացակայ էր, որպէս զի միջամտելով Բ. Դրան քով խնդրէ որ կայս. կառավարութեան կողմէ շրջաբերական մ'ուղղուի այդ կարգի գաւառաց հրամայելով որ կայս. Իրատէով տրուած առանձնաշնորհմունք յարգուին կէտ առ կէտ։

ՎԱՌՕԴԱՐԱՆԻ ԱՐԿԱԾԸ

Մաքրի գիւղի վառօդարանի մէջ տեղի ունեցած պայթման ծագումն տարբեր կերպիւ կը պատմուի այս առաւօտեան Թուրք լրագրաց մէջ։ Ըստ Թարիքի, վառօդարանի մէկ մասին մէջ վառօդ պատրաստուած պահուն, բորակը բանելով, այն տեղ գտնուած 120 օխա վառօդը կրակ առեր է։ Իսկ Հաքիքաթի տեղեկութեանց նայելով վառօդարանի առաջին մասին մէջ Թիւ 1 [illegible]ին մէջ վառօդ պատրաստող երկու գործաւորք իրենց աշխատութիւնն աւարտելէ յետոյ, երբ ուրիշ երկու գործաւորաց կը յանձնէին աւարտած մասը, չգիտցուիր ի՛նչ պատճառաւ վառօդը կրակ կ'առնու և վառօդ կրելու յատուկ գործարանը կը բռնկի։ Պայթման սաստկութենէն երկու վառօդի ու մէկ բորակի պարապ [illegible]ներ կը փլչին։

Ինչպէս երէկ ծանուցինք արդէն, այս արկածին զոհ գնացած են քսան հինգ հոգի, մեծաւ մասամբ գործաւորք, որոց 12ը մեռած են և 13ը ծանրապէս վիրաւորուած։ Պայթման միջոցին, գործաւոր մը օդն ելնելով ծովը ինկեր է ուստից ողջ առողջ ազատեր է, հասած օգնութեանց շնորհիւ։

Պայթման վայրէն 300 ոտք հեռաւորութեամբ տեղ գործաւորաց դիակներ գտնուեր են ջարդուփշուր եղած։ Սպանելոց մէջ կայ նաև տասնապետ մը։

Պայթումն այն աստիճան սաստիկ եղած է որ, Մաքրի-գիւղի, Սան-Ստէֆանոյի և մինչեւ իսկ Սամաթիոյ եւ այլ մերձաւոր տեղերու տանց ապակիներն, հայելիներն ու լամբարները կոտրեր են։

Արկածի լուրն առնելուն, Թնդանօթարանի փոխ-տեսուչն ու բարձրաստիճան սպայք փութացեր են անդ երթալ և պէտք եղած քննութիւնք կատարել։ Նոյն միջոցին, Սան-Ստէֆանօ գնացող երկաթուղոյ կառախումբը Մաքրի-գիւղ վերադառնալով անդ հաներ է ուղեւորներն որք սարսափահար վիճակի մէջ էին։

Հրամանաւ Վեհ. Սուլթանին, Թիկնապահ մը և մէկ քանի բժիշկներ յատուկ շոգենաւով Մաքրի-գիւղ երթալով, վիրաւորեալներն անտի Երըողլի զինուորական հիւանդանոցը փոխադրեցին։

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է միանգամայն որ այս արկածի ծագումն երեւան հանելու համար քննութիւնք կատարուին։ Հետեւաբար վառօդարանը պաշարուած է զինուորներէ և ոստիկանութեան կողմէ ղրկուած պաշտօնեայներ քննութիւններ կատարելու վրայ են։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Բ[illegible] կ'ըսէ թէ անգղիացի և գերմանացի պատուիրակք որք ի վաղուց իրենց հրահանգներն ստացած են Թուրքիոյ հետ կնքելի առեւտրական դաշնագրոց բանակցութեանց համար, զեկոյց ստացեր են Բ. Դրան կողմէ, թէ բանակցութիւնք չպիտի կարենան սկսիլ մինչեւ որ մաքսային սակագնոց վրայ համաձայնութիւն չգոյանայ իւր և տէրութեանց միջեւ։ Աւստրօ-Հունգարիոյ սակագնոց համար կատարելի բանակցութիւնք յապաղման ենթարկուած են և օսմ. պատուիրակք այս անգամ ոչ այնքան հաշտարար ընթացքի մը կը հետեւին, նկատելով որ բազմաթիւ կարեւոր ապրանաց համար —ինչպէս պատրաստ հանդերձեղէնք որք կարեւոր տեղ մը կը գրաւեն ի Թուրքիա ներմուծեալ աւստրիական ապրանաց մէջ — օսմ. պատուիրակք 100էն 15 մաքս հաստատել կ'ուզեն, մինչ աւստրիացի պատուիրակք 100էն 3 կամ 4 մաքսատուրք մը միայն ընդունելու հետամուտ են։ Հետեւաբար կարելի չէ սպասել որ առեւտրական դաշնագրոց կնքման համար բանակցութիւնք բացուին առ այժմ։

Առեւտրական Լրագիր վերջին թուոյն մէջ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը գտնենք Ռումանիոյ և Թուրքիոյ սակագնոց ծանուցեալ խնդրոյն նկատմամբ։

Բ. Դրան և Պ. Սդուրձայի միջեւ սկսուած բանակցութիւնք խզուեցան։ Ըստ մեր մասնաւոր տեղեկութեանց, կայս. կառավարութեան կողմէ առաջարկեալ պայմանք յոյժ չափաւոր էին։ Օսմ. պատուիրակք առաջարկած էին որ Թուրքիա վայելէ այն առաւելութիւնները որք յառաջ կուգան Ռումանիոյ և Զուիցերիոյ կամ Ֆրանսայի միջեւ վերջերս կնքեալ պայմանագրերէն. բայց որովհետեւ Թուրքիա այդ երկիրներու չափ ծախելու ապրանքներ չունի, օսմ. պատուիրակք պնդած են մասնաւորապէս յատուկ սակագներ որոշելու ինչ ինչ ապրանաց համար։

Այս խնդրոյն մէջ Ռումանիոյ ընթացքը զարմանալի է, նկատելով որ նա յայտ յանդիման տիրապէս ընթացքի մը հետեւեցաւ Թուրքիոյ նկատմամբ, մինչ այս վերջինը, իւր աւանդական երկչոտութեամբն, ամենէն աւելի նպաստաւորեալ ազգի մը բոլոր իրաւունքները վայելել կուտար նմա։ Սակայն պէտք է որ Ռումանիա մտածէ թէ իւր պատշաճութիւնք բնական նպաստաւոր պայմանաց մէջ են օսմ. հպատակութեան վրայ և թէ կրնայ լինել որ նոյն իսկ իւր կողմէ հաստատեալ իրաւ կացութեան մը պատճառաւ, ուրիշներ գրաւեն այն տեղը զոր ինք յօժարակամ կը թողու այսօր։

Լեւանթ Հէրըլտ եւս հետեւեալը կը գրէ Պ. Սդուրձայի պաշտօնին նկատմամբ.

Բացարձակապէս կարելի է հերքել այն զրոյց, իբր թէ ռումանական նախարար Պ. Սդուրձայի վերջերս Բ. Դրան մօտ կատարած պաշտօնը քաղաքական նպատակ մ'ունէր, բաց ի կայս. կառավարութեան հետ առեւտրական դաշնագիր մը կնքելու յատուկ նպատակէն։ Պ. Սդուրձա սակայն առեւտրական պաշտօն մ'ունէր որ անյաջող եղաւ, վասն զի Բ. Դուռն այնպիսի պայմաններ կ'առաջարկէր որք եթէ ընդունուէին, ռումանական կառավարութիւնը պիտի նեղէին այն բանակցութեանց մէջ զորս կը կատարէ ուրիշ տէրութեանց հետ առեւտրական դաշնագրոց կնքման համար։ Պ. Սդուրձա համոզուելուն պէս թէ Բ. Դուռը կը պնդէր այնպիսի պայմանաց վրայ որք չէին կրնար համաձայնիլ Ռումանիոյ տնտեսական ծրագրին, բանակցութիւնները խզեց եւ Պուքրէշ վերադարձաւ։ Կրնայ լինիլ որ ապագային մէջ վերստին սկսին անոնք, եւ նոյն իսկ շատ հաւանական է այս, սակայն կը կարծուի թէ յաջողութեան աւելի հաւանականութիւն կունենան, եթէ այդ միջոցին Ռումանիա եւ Աւստրօ-Հունգարիա համաձայնութիւն մը գոյացնեն։

ԴՐՕՇՄԱԹՈՒՂԹՔ

Չգիտցուիր ինչ պատճառաւ, մինչեւ ցարդ դրօշմաթղթոց տպագրութիւնն յանձնուած էր մաքսատան վարչութեան և Ղալաթիոյ մաքսատան մէկ յարկն յատկացուած էր այս գործին։ Սակայն այս բան քանի մը գլխաւոր անպատեհութիւններ ունէր. տպարանը փայտաշէն էր. մաքսատան պաշտօնեայք ազատօրէն անդ կը մտնէին. [illegible] բնաւ չի կար և այլ բազում անպատեհութիւններ որոց առաջքն առնուլ անհրաժեշտ էր։

Կառավարութեան հասութից այսքան մէկ կարեւոր աղբիւրն աւելի իմաստուն վարչութեան մը և լաւագոյն խնամոց կը կարօտէր։ Ուստի ամէն տեղ, դրօշմաթղթոց տպագրութիւնը տեղի կ'ունենայ փողերանոցին մէջ։ Միւս կողմէ զրոյց կար թէ աչառու տարբերութիւն մը նշմարուած էր նմոյշներուն մէջ նշանակեալ գումարին և դրօշմաթղթոց վաճառմամբ գոյացեալ իրական հասութից միջեւ։

Վեհ. Սուլթանը տեղեկանալով իրաց այս կացութեան, հրամայեց որ դրօշմաթղթոց տպագրութիւնը մաքսատան մէջ չկատարուի և արքունի փողերանոցը փոխադրուի։ Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է միանգամայն որ փողերանոցի տնօրէն Սուլէյման Սամի էֆէնտիի քննութեան առնու Մաքսատան և Համբայլի Պարոնց վարչութեան բոլոր այն հաշիւներն որք կը վերաբերին դրօշմաթղթոց։

Այս պահուս փողերանոցի մէկ ընդարձակ մասը կը պատրաստուի դրօշմաթղթոց տպագրութեան յատկացուելու համար։ (Ստամպուլ)

ՀԻՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տաւֆիք էֆէնտիի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է որոյ կանդամակցին նոյն նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանի տնօրէն Րէֆիք պէյ, հիւպատոսական գործոց տնօրէն Ֆէհմի պէյ, իրաւագէտ խորհրդական Գաբրիէլ էֆէնտի և մայրաքաղաքիս սերպիական դեսպան Պ. Կրուիչ։ Սոյն յանձնաժողովոյ պաշտօնն է խորհրդակցիլ կայս. կառավարութեան և Սերպիոյ միջեւ կնքելի պայմանագրութեան մը վրայ ի մասին հիւպատոսական գործոց։

Յանձնաժողովս երէկ իւր առաջին նիստը կազմեց Արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ երէկ Օտեսայէն մայրաքաղաքս ժամանեց։

Դեսպանատան պաշտօնեայք ինչպէս նաեւ Արտաքին գործոց նախարարութեան Թարգման Կիւլլապեան Միքայէլ էֆէնտի մինչեւ Գավագ երթալով դիմաւորեցին զնա և բարի գալուստ մաղթեցին։

Պ. Նէլիտոֆ շոգենաւէն ելնելով ուղղակի Պէօյիւք-Տէրէի դեսպանատունը գնաց։

Ֆերիտ Փաշը փաշա, որ կայս. երրորդ զօրաբանակի հրամանատար անուանած է, երէկ մայրաքաղաքէս Ալասոնիա ուղեւորեցաւ Սելանիկի ճամբով՝ ուր կը տանի այն Իմթիազի պատուանշանն և չքադրամները զորս Վեհ. Սուլթանը շնորհած է հելլենական սահմանագլխոյն վրայ գտնուած օսմանեան զօրաց հրամանատար Ահմէտ Էյուպ փաշային և այլ բարձրաստիճան սպայից։ Փաշը փաշա այս պատուանշաններն անձամբ յանձնելէ յետոյ իւր պաշտօնատեղին Մանասթըր պիտի երթայ։

Դագանդօֆ ծովակալն երէկ ռուսական շոգենաւով Սեվաստոբոլ ուղեւորեցաւ։

Եգիպտոսի նախարարապետ Բարձր. Նուպար փաշայի որդի Պօղոս փաշա, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տաւֆիք էֆէնտիի հետ։

[illegible] կ'իմանայ թէ Պարոն Հիրշ մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի գայ։ Երկաթուղեաց ընկերութիւնը պէտք եղած հրամանները ղրկեր է Վառնա և Ռուսճուկ որպէս զի յատուկ վակոններ պատրաստուին Պ. Հիրշի համար։

Եգիպտական լրագրաց վերջին տեղեկութեանց նայելով, այս օրերս Մէհտիին զօրաց և Քէպապիշ կոչուած ցեղին մարդոց միջեւ բազմաթիւ կռիւներ տեղի ունենալով, այս վերջինք բոլորովին յաղթեր են Սուտանցւոց որոց տերվիշներու պետը Շէյխ Աապ-իւլ-Մէճիտ-ալէն-Մէհմէտ, որ առիւծի պէս կը կռուէր եղեր անոնց գլուխ անցած, վիրաւորուեր է։

Դարձեալ ըստ տեղեկութեանց նոյն լրագրաց, Սուտանի եգիպտական պատուիրակ Եուսուֆ Շուհտի փաշա իւր անմիջապէս յետս կոչումը խնդրած է հեռագրաւ։ Շուհտի փաշա կ'առարկէ թէ անհնար է իրեն վերջնական կարգադրութիւն մ'ընել Սուտանցւոց ներկայացուցիչներուն հետ որք որ և է իշխանութիւն չունին իրեն հետ բանակցելու։ Եգիպտական կառավարութիւնն այս առթիւ Սըր Տ. Ուոլֆի եւ Մուխթար փաշայի կարծիքն հարցուցած լինելով, անգղ. և օսմ. պատուիրակք խորհուրդ տուեր են յանձնարարել Շուհտի փաշային որ տակաւին քանի մ'օր եւս մնայ իւր պաշտօնի գլուխն և իւր բոլոր ջանքերն ի գործ դնէ յարաբերութիւն հաստատելու և համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար։

Հակառակ նախորդ զեկուցմանց, դիւանագիտական ակմբոց մէջ զրոյց կայ թէ, կ'ըսէ Բերայի Թերթ մը, ֆրանսական Նորընտիր դեսպան Կիւսթավ տը Մօնթեպէլլօ կոմսը մինչեւ յառաջիկայ շաբթու մայրաքաղաքս պիտի գայ դեսպանական խորհրդականի մը ընկերակցութեամբ։

Հելլենական կառավարութիւնն հետեւեալ հիւպատոսական փոփոխութիւններն որոշած է.

Եանեայի ընդհանուր հիւպատոս Պ. Լոխոթեթի Փիլիպէ պիտի փոխադրուի. նոյն պաշտօնով, փոխանակ Պ. Միխոյի որ Սելանիկ կ'երթայ։ Իսկ Եանեայի հիւպատոսարանի գործերը փոխանորդաբար պիտի վարէ Պ. Տաքոս։

Նախկին երեսփոխան Պ. Կրիգարիս՝ Կրետէի ընդհ. հիւպատոս պիտի անուանի։

Բրէվէզայի հիւպատոս Պ. Մէլէթոպուլօ առաջին կարգի հիւպատոս պիտի անուանի յԵրուսաղէմ, փոխանակ Պ. Մարինաքիի որ Պէրութ կը փոխադրուի։

Աթէնքի Խորհրդարանի անդամ Գօնէօս զօրավարն երէկ մայրաքաղաքս եկաւ։

Հեռագրաց եւ Թղթատարութեան վարչութեան ընդհ. քարտուղար Նէշանի էֆէնտի որ ժամանակէ մը հետէ հիւանդ էր, մեռաւ երէկ առաւօտ և յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ այսօր։

Փէների Պատրիարքարանին հրամանաւ, Նիկիքոփի Մէտրապոլիտ Տ. Նիկոդիմոս իւր թեմն ուղեւորեցաւ։ Նմանապէս մայրաքաղաքս գտնուող յոյն մետրապոլիտք որոց Սինոդի անդամակցութեան պայմանաժամը լրացած է, հրաման ստացած են մեկնիլ փութով։

Լեւանթ Հէրըլտ կը ծանուցանէ թէ իւր Վանայ թղթակցաց նամակներն եւ ջնջուած են գրաքննութեան կողմէ։

Ադրիանուպոլսոյ ֆրանսական հիւպատոս Պ. Լաֆօն, որ քանի մ'օրէ հետէ մայրաքաղաքս կը գտնուէր արձակուրդով, երէկ Իզմիր ուղեւորեցաւ։

Նախընթաց օր Բերայի Ս. Անթուան եկեղեցւոյն մէջ կատարուեցաւ փաստաբան Պ. Բէարէլլիի ամուսնութիւնն ընդ օր. Մարինա Սալզանիի։ Նորապսակ ամուսինք եկեղեցիէն ելնելով ուղղակի Վառնայի շոգենաւը գնացին և Ռումանիա ուղեւորեցան ուր պտոյտ մը պիտի ընեն մէկ երկու շաբաթի չափ։

Տիգրանակերտի նախորդ կուսակալ Սամիհ փաշա երէկ մայրաքաղաքս եկաւ։

Մայրաքաղաքս հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մարսիլիոյ Թղթատարը շոգենաւն որ անցեալ շաբաթ օր մեկնած էր անտի Կ. Պոլիս ուղեւորելու համար, մեքենայի խանգարում մ'ունենալով, յաջորդ օրը Մարսիլիա վերադարձեր է։ Հետեւաբար ընկերութեան ուրիշ մէկ շոգենաւն առնելով թղթատարական պայուսակներն եւ ուղեւորներն երկուշաբթի իրիկուն մեկնած է անտի և կիրակի, միջօրէին Պոլսոյ նաւահանգիստը կը հասնի։

ՏՕՔԹ. ՅԱԿՈԲ ՁԱՐԲՀԱՆԷԼԵԱՆ

ՏՕՔԹ. Յ. ՁԱՐԲՀԱՆԷԼԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ ամէն օր, բաց ի ուրբաթէ և կիրակէէ, ժամը 7 էն 10 իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ Պոլիս, Եէնի-Ճամիի Կեդրոնական Նամակատան դէմ Թիւ 12 Նիւ-Եօրքի Դեղարանը։ Երկուշաբթի օրերը ձրիապէս։

ՏՕՔԹՕՐ ՁԱՐԲՀԱՆԷԼԵԱՆ որ կը բնակի Գանտիլլի, ուրբաթ օրերն եւս կը գտնուի յիշեալ գիւղի դեղարանն ուր ժամը 8 էն 10 ձրիապէս կը դարմանէ կարօտ հիւանդները։ 6—15

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ԼՈՐՏ ՍԱԼԶՊԸՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏ

Լոնտոն, 21 յուլիս

Պ. Կլատսթոնի նախարարութեան հրաժարականին վրայ, Թագուհին կոչեց զԼորտ Սալզպըրի։

Թայմս կը գուշակէ թէ Լորտ Սալզպըրի [illegible] դժուարութեանց պիտի հանդիպի նոր նախարարութեան կազմութեան մէջ։

Տէյլի Նիւզ կը յայտարարէ թէ Պ. Կլատսթոն պիտի մնայ պետ ազատական ընդդիմադիր կուսակցութեան։

Բէռլինէն կը հեռագրեն առ Թայմս թէ ռուսական նախարարք կ'սպասեն գրաւել Զլաթարէֆ (Զինուական ծով), պատրուակելով թէ Անգլիացիք գրաւած են զՓորդ-Համիլդըն։

Բարիզ, 22 յուլիս

Կը հաստատուի թէ Գոբենհակի ֆրանսական դեսպան Պ. Պօլէ Պրուսէլլի դեսպան պիտի անուանի։

Իսմայիլիա, 21 յուլիս

Յուլիս 11էն մինչեւ 20 Սուէզի ջրանցքէն անցնող նաւուց թիւն է 92 և տասնօրեայ հասոյթը 1,610,000 ֆրանք։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ԲՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 10 յուլիս

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Փոխառ.ք

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Տիսք. D. Յ.ը)		16 16
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	16 16
Բերայի մէջ	»	— —
Այսաւօտուն բացուեցաւ	»	16 16
Բարձրագոյն գին	»	16 16½
Նուաստագոյն »	»	16 16
Կէս օրին	»	16 16
Փոխառութիւն 1858) 1862)	A. Սերի	24 30
» 1860) 1863) 1872)	B. »	15 20
» 1865) 1869) 1873)	C. »	16 16

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Իրեկ իրիկուն գոցուեցաւ	79 30
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	79 30
Կէս օրին	79 30

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Օսմ. Ճէնէրալ	Գ. Կ. Անգլ. Լր.	3 7
Կրէտի Ճէնէրալ	Գ. Կ. Օսմ. »	5 33
Թունել	» »	4 35
Եօս. Շանթ է Ճասթքօ	» »	3 15
Տրամուէյ	» »	290
Ռումելիի երկաթուղի	Ֆր.	37
Անատոլուի երկաթուղի	»	—
Ծխախոտի Մենաշնորհ	»	68

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ. …	100
20 ֆրանքնոց	» …	87 31
Անգլիական ոսկի	» …	110 20
Ռուսական Իմպերիալ	» …	90 28
Ավստր.	» …	51 17
Սուլթանի թղթադրամ	» …	9 28
» արծաթ	» …	88 30
Ֆլորին	» …	8 30
Մեճ. արծ. (տարբ.)	» …	108 12
Վ. Լեհ.	» …	103

Հինգ․ ոս	»	...	102 20
Մեծ պեկ	»	...	98 20
Թուղ չէ	»	...	45 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԲՈՐՍԱ

Լոնտոն, 21 Յուլիս, ժամ 5 վայր. 15 երկվ.

Օսմ. քօնսոլիտէ	100 1/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 13/16
» » » գոցուեցաւ	14 11/16
» » » Ա.	24 1/2
» » » Բ.	15 5/8
» » » Գ.	14 5/8
Օթօման 1871	72 1/2
Փոխառութիւն 1877	86 1/4
Ջանք Օթօման	10 3/8
Ռուսական փոխառ. 1873	97 3/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	71 1/2
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	94 7/8
Տայրա Սանիէ	70
Դօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	93
Հանգարական պարտաթուղթ 4%	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —
Վիէննա, 21 Յուլիս, ժամ 4 երկվ.	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 40
Օսմանեան երկաթուղի	18
Բարիզ, 21 Յուլիս, ժամ 3 վայր. 45 երկվ.	
Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2%	110 45
» 3%	82 8
Օսմանեան քօնսոլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 87 1/2
» » » գոցուեցաւ	14 85
» » Սէրի Բ.	15 65
» » Գ.	15 80
Օսմանեան երկաթուղի	36 25
» Բէժիի բաժնեթուղթ	— —
Բանք Օթօման	541 25
Գրէտի Լիոնէ	— —
» Ֆոնսիէ	1352 50
Բանքնոտ Լիոնի	1195
Սուէզի ջրանցք	2005
Ռուսական 5% 1877ի	101 1/2
Իտալական Ռանթ	99 15
Եգիպտական միացեալ	61 25
Սպանիական (արտաքին)	60 1/4
Բրօրիթէ թիւրք	372 50
5% Հելլէնական	291 25
Զեռ Լոմպարտի վրայ	25 22

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ
«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆ Ի ԿՈՎԿԱՍ

ՇՈՒՇԻ, 27 յունիս

Զինուորագրութեան խնդիրն է որ այսօր յուզում է ամբողջ Կովկասի ազգաբնակութիւնը, մանաւանդ քրիստոնեայ ժողովուրդները, և դոցանից էլ մանաւանդ հայ ժողովուրդը։ Ռուս կառավարութեան տասնեակ տարիների այդ փափաքը այժմ իրագործուելու վրայ է։ Իրագործուելուն նպաստում են թէ՛ իրանց և թէ մեր նրանց հանգամանքները։ Պետերբուրգում մի յայտնի շրջան, որի նշանակութիւնն է «ռուսացնել», մտածեց և վճռեց ձեռք առնել։ Արդէն կազմում են ընտանեկան ցուցակները ամբողջ Կովկասում, և մի քանի ժամանակից յետոյ կը հասնի հաւաքելու միջոցը, սուգի, թշուառութեան և յուզմունքների միջոցը․․․

Մահմետական ժողովրդից չեն հաւաքել զինուոր, որովհետև, ինչպէս Պետական Խորհուրդը գտնում վճռել է, երկիւղալի է, նրա կ'ապստամբին, նրա կ'ընդդիմանան։ Քրիստոնեայ ազգաբնակութիւնն աւելի հլու հպատակ են համարում։ Մինչև այժմ էլ գաղտնի են պահում զինուորագրութեան խնդիրը, չեն ուզում մի խօսք ասուած լինի նորա ինչ լինելու մասին։ Արգիլուած է գրել, արգիլուած է խօսել։

Զինուորագրութեան [illegible] ․․․ սակայն ամենքը գիտեն, որ դա զինուորագրութիւն չէ, դա մի միջոց է մի նպատակի հասնելու, [illegible], ինչպէս ժողովուրդն է ասում։ Մեռցնել երիտասարդ ոյժերը, սպանել տնտեսապէս, մոցնել ուրիշ գաղափարներ, — այդ է զինուորագրութեան գաղտնի նպատակը։ Մանաւանդ հայ ժողովուրդը այդ լաւ գիտէ։ Հայը մինչ փուչ է եղել ռուսամոլների աչքին։ Ռուսամիաբանները փակեցին, կաթողիկոսական խնդիրը գլխի վայր գրեցին։ Ժողովուրդը համբերեց։ Այժմ զինուորագրութեան խնդիրը եկաւ. ժողովրդեան մէջ տարածուած չինովնիկները ցուցակներ են կազմում իրանց կեղտոտ նպատակների համար։ Ժողովուրդն այլ ևս չհամբերեց․․․։ Ցուցմունք կայ Կովկասի զանազան կողմերում․․․ իսկ հանրածանօթ Ղարաբաղի հայ գիւղերի մի խումբ [illegible] նշան տուեց։ Եւ այդ կենդանութեան մասին են խօսում ամենքը կամաց և ծածուկ կերպով։ Ահա եղելութիւնը։

Զինուորներ են ղրկուած Ղարաբաղ՝ Տաթեւի կողմերը ցուցակագրելու։ Ժողովուրդը չի հաշտւում զինուորագրութեան մտքի հետ, որի մասին ոչ մի խօսք չլսեց ո՛չ Էջմիածնից, ո՛չ Հայոց լրագրերից, և ոչ էլ մի Հայից։ Կասկածները չատանում են։ Եւ ահա Տեղ գիւղում չեն կամենում ցուցակագրուել։ Առաջանում են դժգոհութիւններ ցուցակագրիչների կողմից։ Ժողովուրդը յուզւում է։ Գալիս է գաւառապետը, մի հայ՝ կաթոլիկ դաւանութեամբ, Կարաեվ ազգանունով։ Կարաեվ ուզում է ճնշում գործ դնել։ Առաջ է գալիս շփոթ։ Գաւառապետը իւր մարդկերանցով հազիւ կարողանում է ազատել կատղած ժողովրդեան ձեռքից։ Շարժումը տարածւում է, որք են կանգնում Տաթեւ, Շնհեր, Խոտ, Բռնակոթ, Խնձորեսկ գիւղերը։ Շնհեր ու Խոտ գիւղերը Տաթեւի վանքի գիւղերն են։ Խնձորեսկը 1000 հոգի բնակիչ ունի։ Այդ կողմը յայտնի է, երբեւ անմատչելի մի անկիւն իւր բարձր լեռներով ու խիտ անտառներով։ Ժողովուրդն արի է, առողջ, խօսքի տէր։ Նորա սրտով և հոգւով հայեր են։ Եւ այդ շարժման պատճառը ու հոգին Ղարաբաղցի հայ կանայքն են։ «Այլ ևս համբերութիւն չմնաց» գոչել է հայ-կինը։ Ժողովուրդը թողած գիւղերը, կանայք, երախայք, ամենքը քաշուել են լեռները ու անտառները։ Գիւղացիք դրօշակ են բարձրացրել մինչև անգամ, — յայտնում են այս կողմերից եկած տեղեկութիւնները։ Կարաեվ հեռագրում է Գանձակի Նահանգապետ վրացի Նակաշիձէին։ Ամսիս 23ին Նահանգապետը Շուշի հասաւ. անձամբ ուզում է գնալ շարժման տեղը։ Նահանգապետը հեռագիր ուղարկեց Պետերբուրգ այդ անցքերի մասին. մի հեռագիր էլ ուղարկեց Մակար կաթուղիկոսին։ Ինչո՞ւ. չինովնիկները պնդում են որ շարժման պատճառը այն տեղի ու Տաթեւի հոգեւորականութիւնն է, ապստամբութեան գրգռելու մէջ մեղադրվում է այն տեղի հոգեւորականութիւնը։ Մի՞թէ յիրաւի այդպէ՞ս է։ Թող ասեն։ Այսքանը միայն ասեմ որ երբ ինքը Տաթեւի յաջորդը՝ Ղալամեան վարդապետը ցուցակագրող չինովնիկի առաջքն ընկած տանում է գիւղը, որ համոզի գիւղացիներին չընդդիմանալ, գիւղացիք կատաղում են, հայ վարդապետի դէմ աւելի և ցոյցեր են անում։ Շուշի քաղաքում Նահանգապետը հաւաքել է իւր մօտ քաղաքի ներկայացուցիչներին և նշանաւոր հայերին՝ խորհրդակցելու։ Նակաշիձէ ասել է որ հայերը ու վրացիք իրանց օգուտը չեն ճանաչում, և չգիտեն թէ որքան մեծ օգուտ ունին զինուոր գնալուց։ Անկասկած պարոնը իւր գրպանը և Ս. Աննայի չքանշանը գերադասում է ամբողջ Վրաստանի և Հայաստանի օգուտներից։— Ամսիս 23ին կէս օրուայ ժամի չորսին Նահանգապետը գնաց դէպի խառնակութիւնների տեղը։ Այնտեղ ուղարկել են զօրք և զէնք։ Պատուիրած է [illegible] ենթարկել գիւղերը, այն է իւրաքանչիւր տուն կը դնեն մի կօզակ, և ամիսներով տունը, տանտէրը, կինը, որդիքը պիտի ենթարկուին ռուս կօզակի կամքին։ Պաշարման վիճակ է այս։ Երեւակայեցէք ժողովրդեան դրութիւնը։ Նահանգապետը իւր հետ տարել է Շուշուց մի քանի նշանաւոր հայեր, որպէս զի նոքա ժողովրդեան և հոգեւորականութեան (°) համոզեն խաղաղելու։

Գանձակի Նահանգի կառավարութիւնն իւր ոյժը դարձրել է դէպի Տաթեւի վանքի կողմեր․․․։ Եթէ հանգամանքները վատ լինին, ժողովրդեան մեծ վտանգ է սպառնում․․․։ Գուցէ այս անգամ հայը իւր պատիւը ու խօսքը մինչև վերջին շունչը կը պաշտպանէ․․․։ Բաւական է լռել, ամչուել, չարչարուել, անպատուել․․․։ Ժողովրդեան մէջ, մանաւանդ հասարակ ամբոխի մէջ ամենածաւալ լուրեր են տարածվում, և այդ պատճառով յուզմունքը չարունակվում է։

* * *

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ
«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ
ՔԱՂՈՒԱԾ

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 30 յունիս

Ամսոյ 27 ին ուրբաթ առաւօտ գաղղիական Մէսաժըրիի Սէ․․ շոգենաւով քաղաքս վերադարձաւ Տրապիզոնի և վիճակաց Առաջնորդ Գեր. Տ. Գաբրիէլ Եպիսկոպոս Սրուանձտեանց։ Վաղ առաւօտեան ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը երկու [illegible], որոց մէջ կը գտնուէին նաև հանրածանօթ Ազգայինք, փութացած էին ի նաւահանգիստ ի դիմաւորութիւն։ Երբ շոգենաւն հասաւ Տրապիզոնի առաջ, Վարչութեան անդամք և երեւելի ազգայինք անոր փութացին ի նաւ և իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելով յառաջապէս պատրաստեալ նաւակով դուրս բերին զՆ. Սրբազնութիւն, զոր դիմաւորելով քաղաքիս և շրջակայ գիւղերէ եկած քահանայից դասն՝ շնորհաւորութիւններ մատոյց. հետզհետէ կը մտնէին ժողովրդեան ամեն դասակարգ ի Ազգայինք։ Վերջապէս քահանայից դասու առաջնորդութեամբ Ս. Առաջնորդ Հայրն ուղղուեցաւ դէպ ի Ս. Աստուածածին եկեղեցի, ուր մտնելէ առաջ՝ Եկեղեցւոյ հանդէպ գտնուած եկեղեցւոյն էֆ. ի տանը հրաւիրուեցաւ։ Գաւ. Կրօնական ժողովոյ կարգադրութեամբ, և անդ քահանայք շուրջառներով և Ն. Սրբազնութիւն բաս եկեղեցական ծխի գլխաւորելով չափիկ հագած զուգուց եկեղեցական երգեցողութեամբ հանդիսաւոր կերպիւ եկեղեցի մտան, ուր պատշաճ աղօթքները կարդացուելէ յետոյ Առաջնորդ Հայրն ողջունեց զժողովուրդն և գոհութիւն յայտնեց ժողովրդեան համակրական ցոյցերուն համար, ապա օրհնեց զժողովուրդ։ Եկեղեցական արարողութիւնն աւարտելէն զկնի հանդիսաւոր կերպով դարձեալ եկեղեցւէն դուրս ելնելով, դաւթին մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ վասն հանգուցեալ Առաջնորդացն վիճակիս և ուղղուելով ի տուն եկեղեցականի, եկեղեցական պգեստները հանուելէն յետոյ, Ս. Առաջնորդ Հայրն, խուռն բազմութեան հետեւութեամբ և առաջնորդութեամբ քահանայից, եկաւ յԱռաջնորդարան, ընդունելով շնորհաւորութիւններ Ազգայնոց և օտարազգեաց կողմանէ։

Ամսոյ 29ին կիրակի առաւօտ եկեղեցւոյ մէջ կարդացուեցաւ Վեհ. Կաթողիկոսի կոնդակն առ Ս. Առաջնորդ Հայր վասն ձեռնադրութեան յեպիսկոպոսութիւն Վեհ. Հայրապետը նոյն կոնդակի մէջ կը յիշէր եպիսկոպոսաց պարտաւորութիւնները, և սնոց կատարումը կը պատուիրէր. այս պարտաւորութեանց մէջ էր նաև անարժան անձանց [illegible] չտալ և քահանայ չձեռնադրել. յետ ընթերցման՝ Ս. Առաջնորդ Հայրն երկարօրէն գրեթէ մէկ ժամէն աւելի խօսեցաւ այս պարտաւորութեանց վրայ և անարժան անձեր քահանայ չձեռնադրելու պատուէրի վրայ յայտնեց այն միտքը թէ մեր Հայաստանեայց Եկեղեցին միայն լինելով ժողովրդական, ինչպէս Ազգը կամ ժողովուրդը կ'ընտրէ իւր ամենէն տարրին եկեղեցականէն մինչեւ բարձր եկեղեցականը, ժողովրդեան վրայ և պատասխանատուութիւն մի կայ անարժան անձանց «արժանի է» չիլչել և չատիպել եպիսկոպոսին ձեռնադրելու քահանայ. այս աւելի քահանայից կոչման և պաշտօնական պարտականութիւնները թուելով, [illegible] օգտակար ազդեցութիւն և տպաւորութիւն ունենալուն յառաջ բերաւ ժողովրդեան վրայ. կոնդակի վրայ խօսելէ յետոյ Ս. Առաջնորդ Հայրը Վեհ. Հայրապետի բերանացի պատուէրներն և խրատներն հաղորդեց ժողովրդեան. Ն. Ս. Առաջնորդ Հայրն ո՛րքան սրտառուչ եւ գրաւիչ կը նկարագրէր Ս. Էջմիածինը՝ եւ այլ անուանի վայրերը եւ սուրբ տեղերը որոնք մէկիկ մէկիկ անցնել կը յիշեցնէն հայուն եւ կը յուզէն սիրտն ու հոգին. «Ձեզ կը խօսիմ եւ պատմելով կ'ուզեմ ձայնի մը տալ այն սուրբ հողերու եւ նորա վրայ կառուցուած կանգուն կամ աւերակ տաճարներու, վանքերու եւ այլ նուիրական յիշատակաց վրայ՝ այլ սակայն միթէ ու հոգին տեսածներս վրայ կը թափին այս վայրկենիս եւ կը յափշտակուիմ» կ'ըսէր Սրբազանը, որու այս քարոզ մասնաւոր տպաւորութիւն գործեց ունկնդիր ժողովրդեան վրայ։

Ս. Առաջնորդ Հօր վերադարձին կ'սպասուէր՝ Գաւ. Քաղ. Ժողովոյ եւ Հոգեւոր Ուսումնական եւ Տնտեսական Խորհրդոց նորոգ ընտրութիւնները կատարելու, եւ քաղաքիս Ազգ. Երկսեռ վարժարանաց փափուկ այլ ծանր եւ տագնապալից խնդիրներ կարգադրելու համար, որք հետզհետէ կ'սկսին կարգադրուիլ շնորհիւ Ն. Սրբազնութեան անդուլ եւ մասնաւոր ջանից ու հոգածութեանց, զորս եթէ յարատեւ վայելէ Տրապիզոնի վիճակն, հաստատապէս կրնանք յուսալ թէ տակաւ առ տակաւ պիտի բարւոքի եւ յառաջդիմէ։

——

ԻԶՄԻՐ, 7 յուլիս

Ութն օր է ի վեր որ քաղաքիս ամեն ազգէ պաշտօնական եւ պատուաւոր անձինք Առաջնորդարան գալով, Գեր. Տ. Ստեփաննոս Ս. Եպիսկոպոսի շնորհաւորութեան եւ բարի գալուստ մաղթելու կուգան, որոց պատուաւոր կերպով ընդունելութիւն կը լինի Ն. Գերապատուութեան կողմանէ։

Երէկ Ն. Գերապատուութիւն առաջին անգամ բոլորել Ս. Պատարագ մատոյց, քարոզեց ու մխիթարեց ժողովուրդն. եկեղեցին լի էր խուռն բազմութեամբ։

Նոյն օրը քաղաքիս Բողոսեան Ընկերութիւնն իւր միամեայ տարեդարձը կատարեց տեղւոյս գերեզմանատան մէջ խիստ շքեղ կերպով, և բոլոր ներկայից օշարակ բաշխուեցաւ։

Յետ աւարտման Ս. Եկեղեցւոյ, հաւաքուոր ժողովուրդ արանց եւ կանանց գունդ գունդ հանդիսավայրը կը դիմէին, ուր մասնաւոր տեղ մը զարդարուած ու ձախատը գրուած էր Վեհ. Կայսեր պատկերը, տակը «Փատիշահըմ չօք եաշա» տառերէն գրով, եւ «Կեցցէ Ստեփաննոս Արքեպիսկոպոս Յովակիմեան» հայերէն գրով։

Ժամը եօթնուկէսին տօնեառն Առաջնորդ Ս. Հայրն հանդիսավայրն եկաւ ընկերակցութեամբ քահանայից եւ պատուաւոր անձանց. քիչ յետոյ Ն. Գերապատուութիւն կարճ բայց ազդու բանախօսութեամբ մը բացաւ հանդէսն, եւ հետզհետէ հայերէն, տաճկերէն ճառախօսութիւններ եղան ու երգեր երգուեցան, որք տեւեցին գրեթէ երկու ժամ, եւ յետ օրհնութեան Ն. Գերապատուութեան, հանդէսը վերջացաւ եւ ցրուեց ժողովուրդը ուրախութեամբ։

—Ստոյգ աղբիւրէ իմացանք որ Գեր. Ս. Առաջնորդ Հայրը մէկ երկու օրէն Արմաշու վանքը պիտի երթայ այցելութիւն տալու Գեր. Վանահօր։

——

ԶՄԻՒՌՆԻԱ, 7 յուլիս

Շաբաթ մ'է որ Հայ դերասանական խումբը մայրաքաղաքէդ հասնելով, Պ. Ս. Պէնլեանի տնօրէնութեան ներքեւ յաջող սկիզբ մ'ըրաւ Ճէրէֆէ-Ճէրէֆի Ալհամբրայի թատերաբեմին վրայ։ Արդէն այս խումբին անծանօթ չէ մեր քաղաքացւոց, եւ մինչեւ իսկ երբեմն անոնց բուռն ծափահարութեանց արժանացած է։ Միայն Օր. Վ. Գարագաշն է, ցարդ սակ մեծ հռչակով ծանօթ տաս, որ առաջին անգամ կուգայ չէ թէ նոյն հռչակն իրապէս հաստատելու, այլ կարծես միմիայն ցոյց տալու համար թէ իր յաջողակութիւնն ու ճարտարութիւնը քանի՛ գերազանց են քան այն։ Իր սուր եւ գլխիչ ձայնն որ երբեք սեթեւեթ չէ այլ միշտ բնական ուսուի և հեշտիւ կ'ընկերանայ որակեցէ նուագի ամենէն բինառ եւեւէջներուն անգամ՝ առանց երբեք նուազելու իր քաղցրութիւն, առաջին սրահն իսկ կ'ազդէ զմայլում մը, որ տեղւոյս ամեն ազգի թատերասէր հասարակութեան մէջ արդէն ընդհանուր կը լինի։ Առաջին գիշերին իսկ կ'ընդունէր նա ծաղկեփունջեր, որպէս մին շնորհալի այլ համեստ ձեռով չյապաղեց առնել իր անոթի ներքեւ՝ անձեղ հպարտութիւն մը ցոյց տալով, բայց և այնպէս շարունակելով իր դերը միշտ աւելի յաջող և աւելի ճարտար։

Ճէրէֆէ-Ճէրէֆի կը յաջորդեն այժմ [illegible] Անէս Աւալն, ինչպէս Օր. Վ. Գարագաշի նոյնպէս եւ խմբին միւս դերասանուհիներու եւ դերասաններու արուեստական տաղանդն ու ձիրքերը միայն վեր հանելու համար։ Յիշենք նաեւ որ Տիկին Գոհարիկ Գալէյա այս երկրորդ անգամ այցելով Յոնիոյ ափը, կրկին ցոյց կը տայ որ միշտ խմբին իրական գոհարիկը մնացած է, իր սիրադեղ ձայնով, քնքուշ եւ նազելի ձեւերով եւ ամեն դերի մէջ ի տես բերած ճարտարութեամբ։

ԱՊՐԻԼ ԱՌԱՆՑ ՈՒՏԵԼՈՒ

Այժմ բոլոր Իտալիոյ մէջ կը խօսուի ի Ֆորլի բնակող Սուչչի անուն անձի մը վրայ, որ կ'ըսէ թէ Ափրիկէի մէկ մեծ մասին մէջ բրած ուղեւորութեանց միջոցին գտած է տեսակ մը ըմպելիք զանազան խոտերէ մզեալ։ Այս ըմպելի կերպիւ [illegible] եւ զայն ամեն բնական պէտքի անդրոյ ընելու յատկութիւնն ունի։ Իւր գիւտն ապացուցանելու համար, Սուչչի ինքզինքը դրած է Ֆորլիի բնակչաց յանձնախմբի մը հսկողութեան ներքեւ։ Բայց սակի, կը հաստատէ թէ իւր արգի վիճակին մէջ կրնայ խմել ամեն տեսակ թոյն՝ առանց ձախորդ հետեւանքի։

Յանիս 10է ի վեր բան մը կերած չէ. յետոյ վէշ օր անցուցած է անկողնի մէջ, աչալուրջ հսկողութեան ներքեւ։ 18ին ելեր է, առոյգ ու կայտառ, հեռաւոր պտոյտ է եօթն քիլոմեթր տեղ առանց ամենադոյզն յոգնութեան։ Շատ բժիշկներ այցելութիւն տուեր են նմա և կ'ըսեն թէ արտակարգ իրողութեան մը առջեւ կը գտնուին. Սուչչիի ստամոքսը կ'անզգայանայ. բան մ'ուտելու պէտք չզգար, միայն օրը չորս գաւաթ մաքուր ջուր կը խմէ։

Պոլոնիայէն բրոֆէսօր մը, Պ. Բէրուծծի, յունիս 21ին գնացեր է այցելութիւն տալ նմա և ինք ևս յայտաչ կրթեր է այդ տարօրինակ երեւոյթին վրայ. խնդրեր է անկէ Պոլոնիա երթալ ինքզինքը քննել տալու համար բժշկական ակադեմիայէն։

Ֆորլիէն կը գրեն յունիս 23 ին.

«Պ. Սուչչի զուարթ անտարբերութեամբ կը շարունակէ իւր ծոմը։ Կը հաստատէ թէ իւր ֆիզիքական ուժերը կ'աւելնան։ Երէկ, պտոյտ մ'ըրաւ մինչեւ Գաստրոգարօ, ընկերակցութեամբ հսկող յանձնախմբին քանի մը անդամոց։ Կառքով գնացին. սակայն ի Գաստրոգարօ, Սուչչի կառքէն իջաւ և մէկ քիլոմեթր տեղ գնաց մարմնամարզական քայլով։ Հարցուցին նմա թէ ինչո՞ւ կ'ուզէր վազել. — «Որովհետեւ, ըսաւ, սրտդ շարժումն անհրաժեշտ է ինձ, առա թէ ոչ ոտքերնիս կը յուռին.» Քիչ մը նիհարցած և գեղնած է. սակայն կը պահէ բովկրակին կանոնաւորութիւնն և միտաց կատարեալ արթնութիւն։ Ժամերով կը խօսի, առանց բնաւ յոգնելու։ Իւր տունը բաց է ամենուն և յաճախակի այցելութիւնք ոչ միայն պակաս չեն ձանձրացներ, հապա հաճոյք կը պատճառեն։ Ստէպ կը խօսի իւր արկածներուն վրայ, այլ կ'զգուշանայ մանրամասնութիւններ տալէ իւր գաղտնիքին վրայ։ Միայն կ'ըսէ թէ որպէս զի իւր ըմպելիք ներգործէ՝ հարկ է մասնաւոր դրութիւն մը զոր չուզեր յայտնել, որովհետեւ այն առեն ամեն մարդ պիտի հասկնար իւր գաղտնեաց էութիւնը։ Վաղը կիրակի, ժամ 10 ին, պիտի վերջացնէ իւր փորձը։ Սուչչի առա ձեռք պիտի առնէ կազդուրիչ դրութիւն մը։»

Յունիս 25 ին կը գրեն Ֆորլիէն.

«Սուչչի երէկ ընդհատեց իւր 14 աւուր ծոմն, գաւաթ մը կաթնախառն խաշուէ և քանի մը պաքսիմատ առնելով։ Առաջադրած երկար պտոյտ մ'ըրաւ՝ ցոյց տալու համար թէ իւր ոյժերը բնաւ սպառած չէին իւր երկար ծոմապահութենէն։ Ուտելէն անմիջապէս յետոյ, բազմաթիւ կարմիր բիծեր երեւան ելան մորթին վրայ, սակայն անհանգիստ չէ զաւ։ Իւր կանոնաւոր վիճակին ստանալէ յետոյ, Պոլոնիա պիտի երթայ, ուր պիտի կրկնէ փորձն երկարաձգելով մինչեւ վաթսուն օր։ Ահաւասիկ քանի մը մանրամասնութիւններ այն մեթոտին վրայ որում կը հետեւի Սուչչի՝ ծոմը պահելու համար։ Աւած ըմպելիքն անդոյն է։ Զայն կուլ տալէ յետոյ, այլ ևս ըմպելիք չզգար ո և է ուտելիք։ Սակայն եօթն օր ստամոքսը կը մաքրէ Եանոսի ջրով։ Առաջին օրերը, անօթութեան կրակները կը հանդարտեցնէ մի քանի կաթիլ ալտոր և կանաչորակ ջրով մը։»

ՇԱՀԱԽՈՐ ԱԶԴ.

Վիճակահանութիւն Բոսնիոյ երկաթուղւոյ

Սոյն վիճակահանութեան 99րդը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ (Ն.Տ.) Օգոստ. 1ին — այսինքն յուլիս 20ին։

Այս անգամ առաջին պարգեւն է՝

600,000 և երկրորդը 60,000 Ֆր.

Բայց ի սատոյմ 48 հատ ուրիշ թիւեր մեծ պարգեւներ՝ և 450 թիւեր ալ 490ական ֆրանգ պիտի շահին։

Ամեն ոք կրնայ այս տոմսակները շահիլ մի միայն [illegible] վճարելով, բաւ է որ բախտն օգնէ։

Բաղդատոմսերն արդէն պատրաստ են, ուստի յարգոյ Գնողք կը հրաւիրուին մասնակցիլ այս վիճակահանութեան։

Շահելի տոմսերին ամբողջն ստանալու իրաւունք ունեցող բաղդատոմսի գինն է 7 1/2, կէսինը 3, և մեկ չորրորդինը 3 դահեկան։ Կան նաեւ 25 հատը միասեղ միայն մէկ չորրորդը ստանալու իրաւունք ունեցող բաղդատոմսեր, որոնց գինն է 37 1/2 դահեկան, և զորս ունեցողը 25 հատս ուրոյն թիւերու տէր կը համարուի։

Գնորդներէն հնչուն դրամի տեղ թղթադրամ (?) ալ կ'ընդունուի։ Պէտք է դիմել ուղղակի Ղալաթիա կամուրջի գլուխ թիւ 33 առ.

ՄԱՐԳԱՐ Յ. ԳՈՒԼԱԳՄԸՋԵԱՆ

5—10

«ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՔ ՄՈՐՄՈՆԻՑ»

Այս նիւթի վրայ մորմոն միսիոնարք քարոզներ պիտի տան կիրակի, 25 յուլիս, գերմանական ընկերութեան (Համաէբրէր) սրահին մէջ, թինէլի հրապարակին մօտ, գերմաներէն՝ կէս օրէն առաջ ժամ 10էն 11, և անգլիերէն՝ կէս օրէն ետքը ժամ 3 էն 4։ Մուտք ձրի։ Համապատուութիւնը հրաւիրուածէ

Ճ. Մ. ԳԱՆՆԸՐ

56, Մեծ-Փողոց, Հէնտէք, Բերա.

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երզադ անպարընա ալընաճագ Մախսուսէ Մըրըր բիրինճի իլէ գաճվէ-նին միւնագասայընա պաշլանաճաղընտան, Թալիպ օլան բազար վէ չարշէնպէհ կիւնլէրի Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թէմմուզ 302

1—3

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷ ՄԷԱՏԻՆ ՄԷՃԼԻՍԻ

Լազիսթան սանճաղընտա Թամփ Արխով Նահիյէսի միրի օրմանլարընտան 6 այ միւտդէթլէ գաթ վէ իհրաճ օլունմագ վէ պէտէլի հինդը իհալատէ լիրա 100 դրշ. հիսապը իլէ բուսպը բէշին վէ գուսուրը 2 թագսիմլի իթա գըլընմագ իւզրէ 600 ճէտիտ գանթար չիմշիրին պէհեր գանթարը 3է վէ եինէ նահիյէի մէզքիւրտէ վագը Ապուհիլիս վէ Բաղսկրապ վէ Դօ նամ օրմանլարտան քէզալիք 400 գանթար չիմշիրին պէհեր գանթարը 3 դրշ. 10 բարայ, վէ եինէ լիվաի մէզքիւր տախիլինտէ Օֆ գազասընտա վագը Պալթաճը-Տէրէսի ճիհէթինտէ Թիրվան վէ Ամփիճրալթօս վէ Աագօշըլ վէ Մաքի օրմանլարընտան քէզալիք 250 գանթար չիմշիրին պէհեր գանթարը 3 դրշ. 15 բարայա թալիպլէրի իւզէրինտէ պուլընտուղընտան, զամմը իլէ Թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 25 կիւնէ գատար տէրուհտէօլարը իլէ պէրապէր Տէրսաատէթտէ Օրման վէ Մէատին մէճլիսինէ վէ մահալլինտէ Թրապիզոն Օրման Միւֆէթթիշլինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թէմմուզ 302

Բէյը

Գօնիա վիլայէթի տախիլինտէ Թիլէ սանճաղընտա Թամսի Անթալիա գազասընտա Զանպար-Տէրէ նամ միրի օրմանընտան [illegible] քէրէսթէլիք չամ էճճարընտան 4 սենէ գարփրրնտա գաթ վէ իհրաճ [illegible] պէտէլի Օսմանլը ալթընը 100 գուրուշ օլարագ Թարիխը իհալէտէն իթիպարէն 4 Թագսիթ իլէ իթա օլունմագ վէ սենէվի 100 տէրուհտէ օլարագ [illegible] իւզրէ [illegible] օլունան 1012 մէթրօ իքեպալ քէրէսթէնին պէհեր մէթրօ միքապը 20 ղրուշա մահալլի թալիպի իւզէրինտէ պուլընտուղընտան վէ Թէմմուզըն 15ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյէ իճրա գըլընաճաղընտան, ալուճա զամմ իլէ Թալիպ օլանլարըն Տէրսաատէթտէ Օրման վէ Մէատին մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թէմմուզ 302

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Տօլմապաղչէ կաղխանէսինէ իւավէսի մուգարրէր օլան օճագլարա միւնագալի Գավան ֆապրիգա մամուլաթընտան աթէշ վէ մաքինա վէ Սէմէր Թուղլասը վէ Րիթօրն վէ աթէշ Թօբրաղը վէ Բիգ Թիմուրը վէ պօրուլար վէ խըօրլըգ իլէ մուսլուգ վէ կազ սաաթլարընըն վէ ճինալէրի միւլթէլիֆ սաիր էշեա վէ էսէվաթըն չէրաիթը մուայէնէ տաիրէսինտէ միւպայեասը զըմմընտա միւնագասայա տէրտէստ օլուպ, իշպու Թէմմուզըն օն էտրինճի բէնչշէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, իթայա Թալիպ օլանլարըն Թէէմինաթ աղչէլէրի իլէ պէրապէր Շէհիր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 Թէմմուզ 302

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճիւնտար ճէնապը Միւլքիքեանէ իչիւն նիզամիյէ էրզագ անպարընա միւպայեա օլունաճագ օլան պէշ եիւզ պին գըյէ ճէտիտ Սիլիւրի եաղընըն իթասընա Թալիպ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ խըվաէշինտէ պուլունանլարըն իշպու Թէմմուզըն օն պէշինճի կիւնինէ գատար հէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թէմմուզ 1886

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճիւնտար ճէնապը Միւլքիքեանէ հայվանաթը իչիւն միւպայեասը մէվ-

դըր միւնագասասը օլան սամանըն իչպու Թէմմուզը բուլունան օն ալթընճը չարշէնպէհ կիւնիւ պիլ միւնագասա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թէմմուզ 1886

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ալթընճը նիզամիյէ ֆըրգասընըն Նապլիս, Քէրէնիյէ, Տիչքամթ, Ալասօնիա, Սէրֆիճէ, Գայալար, Գօզան, Գաթէրին, Լէֆթօքարիա, Գօլ քէօյ, Տէօմնէք, Լէֆթէճօր, Զաղ-Հիսար վէ Այի Տիմիթրի վէ միւդագէի սաիրէտէ պուլունան վէ պուլունաճաղընտագ օլան ասաքիրի Շահանէ իաշէսի իչիւն միւպայեա օլունաճագ օլան էրզին պէհէր գըյէսի ճէտիտ տօգսան պէշ փարա,

Սատէինին իւչ եիւզ տօգսան պէշ փարա,

Թուզըն գըրգ պէշ փարա,

Սօղանըն օթուզ փարա,

Զէյթինին եիւզ տօգսան պէշ փարա,

Կազըն տօգսան փարա,

Սապունըն եիւզ օթուզ պէշ փարա,

Մումըն իւչ եիւզ սէքսէն փարա,

Ֆասուլեանըն ալթմըշ փարա,

Շէքէրին եիւզ էլլի փարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, Թէմմուզըն եիրմինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 Թէմմուզ 1886

3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ալասօնիա, Նապլիս, Քէրէնիյէ, Տիլքադ, Սէրֆիճէ, Գօզանէ, Գայալար, Լէֆթօքարիա, Գաթէրին, Գօլու քէօյ, Տէօմնէք, Լէֆթէճօր, Զաղ-Հիսար վէ Այա Տիմիթրի վէ պունլարա մէրպութ մահալլէրտէ պուլունան վէ պուլունաճագ պուլունմաղլագ օլան ասաքիրի Շահանէ իլէ հայվանաթը միւրիյէ իչիւն միւպայեա օլունաճագ օլան տագիգին պէհէր գըյէսի սէքսէն վէ չաէրին էլլի փարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, Թէմմուզըն օն պէշինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 Թէմմուզ 1886

3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Իսքիւտար Գօլ օրտուսու հէվանաթընը իչիւն մուգթազի էրզագ գօնթրաթօյա բաղլը օլունաճաղընտան իթասընա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 Թէմմուզըն 1886

3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Քիրլու գըրգըմ էտիրնէ վէ միւլհագաթը եափաղըը,

Գըյէսի ճէտի տէօրթ եիւզ գըրգ պին, պէհէր գըյէսի ճէտիսի ճէտի պուչուգ ղրուշա.

Սիւարի հայվանաթընա մախսուս ավրօփաքէարի մա սուլուգ կէմ վէ գանթարմա,

Թագըմ ալթը պին պէհէր Թագըմը օթուզ պէշ ղրուշա.

Մութաճհէր Օտեսա եափաղըը

Գըյէսի ճէտի եիւզ տօգուզ պին պէշ եիւզ, պէհէր գըյէսի ճէտիսի եիրմի եէտի ղուրուշ օթուզ փարայա.

Ֆէս վէ Իզմիթ ֆապրիգայի հիւմայունլարը իլէ սարաճխանէ անպարընա շուրութ մուգարրէրէ վէ իթխալ օլունան նիւմունէլէրինէ թէվֆիգէն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէզքիւր միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուբայաա իւչ գալէմ եափաղը վէ սայիրէ ֆիյաթը մուգադդամէլէրի իլէ Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ Թէմմուզըն օն տօգուզունճու փազար իրթէսի կիւնիւ գատար պէհէր կիւն միւնագասայի ալէնիյէլէրի պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վիրիլէճէկինտէն իթա իթմէկէ Թալիպ օլանլարըն վէ օն պէշինճի սայը կիւնի եիւզտէ պէշ Թէմինաթ պուլունան իլէ մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 Թէմմուզ 1886

3—3

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ էնտ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտագաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մ Ա Ր Ի Թ Ա Յ Մ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուղղակի կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի տնկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։*

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

Գնումն և վաճառումն ամէն տեսակ արժէթղթոց — **ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ** — *Գանձումն ամէն տեսակ կտրօններու*

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ եւ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԿ

Կանխիկ և ամսական վաճառումն Ֆրանսական բաժնեւոր պարտաթղթոց—Վիլ տը Բարի 3 % փոխառութիւն 1868 ի, 69 ի, 71 ի, 75 ի, 76 ի (4 %), Գռէտի Ֆոնսիէ տը Ֆրանս 1853) 3 %) Գոմիւնալ 1860, 79, 80, Ֆոնսիէռ 1877, 79, Պանք Իփօթէգէռ 1880, Վիլ տը Լիոն 1880, Լիլ 1860, Մարսէյ 1881, 1/4 Վիլ տը Բարի 1871, 1/5 Գոմիւնալ 1860, 1/10 Ֆոնսիէռ 1883 ևն. ևն.։

Վիճակահանութիւնք տեղի կ'ունենան ամէն ամիս և գլխաւոր բաժիններն են 5,000, 10,000, 2,000, 30,000, 40,000, 50,000, 100,000 և 200,000 ֆրանք։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿՆ կը վաճառէ այս ամէն արժէթուղթերն ի փոխարէն ամսական 5, 10 և 20 ֆրանքի։ Գնողն համեմատաբար կ'ստանայ իւր պարտաթղթոց թիւներն և իրաւունք կ'ունենայ թէ վիճակահանութեանց և թէ տոկոսի կտրօններուն, երբ թէ ամբողջովին վճարած լինէր գումարը։ Ամսական ստացագրերը կը ներկայացուին գնողաց ցոյց տուած բնակարանը։

Ստորագրելու համար, դիմել առ ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ ՆԱՍՊ ԷՖ., ընդհանուր ներկայացուցիչ բովանդակ Թուրքիոյ համար. Գրասենեակք Թիւ 4, Պանչէ-Գարու, Պոլիս։

Գործակալութեանց և ստորագրութեանց խնդիրք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներէ գրկուելու են նմանապէս առ Ա. Նասպ էֆէնտի։

Գործակատար ի Պրուսա, Պ. Յովսէփ Պ. Գալֆեան
Գործակատարք) Պ. Պ. Գապրիէլեան և Ընկ. ի Զմիւռ
) Պ. Ն. Կոստանդին, ի Սելանիկ
Պ. Աբրիս Պէլէքեան, Պենիչ
Պ. Ա. Պէրէստէճեան, Այդըն—Գործակատար

ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ

Ընտիր և խիստ աժան

Պոլիս Գալըք Բազար Թախմիս Ճատտէսի աղբիւրի կից Ցովէփ էֆ. Լալէկօղլեանի Թիւ 66 մթերանոցին մէջ կը գտնուին իր գործարանին մէջ խնամօք պատրաստուած ամէն տեսակ սիկառի ընտիր Թուղթեր, որոց պատեաններուն վրայ, յատուկ մենաշնորհով կը գտնուի Գազազ Ամիրայի եւ ժամացոյցի մը պատկերն։

Գաւառաց համար յանձնարարութիւնք կը կատարուին առանց միջնորդչէքի։ Այս սիկառի Թուղթերը Մարսիլիէ ամենալաւ Թուղթերէն պատրաստուած են և 1885 մայիս 1 էն սկսեալ գոյացեալ շահէն մաս մը Եւս յատկացուած է Ք. օթմանիոյ աղքատարանին, որով կը յուսանք թէ, այն ամէն անձինք, որք կը փափաքին լաւ եւ աժան սիկառի Թուղթ ունենալ եւ վարժարանի մը համար եղած նպաստին մասնակցիլ, պիտի յաճախեն յիշեալ մթերանոցն։

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ
ԳՐԱՍԵՆԵԿԻ ՊԻՏՈՅԱՑԻՑ
եւ եւ եւ
Գործադրումն վաճառականութեան տոմարներու
ՍԻԿԱՌԵԼԻ ԹՈՒՂԹ

ԳԼՈԲ

Ֆրանսական արտադրութիւնք և ամենէն ընտիր

ԳԻՆԵՐՆ ՇԱՏ ԶԱՓԱՒՈՐ

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառումն
Գաւառական յանձնարարութիւնք
Սուլթան Համամ Ֆընտըքլեան խան, Թիւ 1 և Թիւ 27 ու 28 Զարըճըլը խան. ՊՈԼԻՍ։

ԱՅԵՐԻ ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱՆ

Արեան անմաքրութիւնք յառաջ կը բերէ կազմութեան մէջ ուժի և առողջ վիճակի նուազումն, որ կը պատճառէ խոյլ և բազմատեսակ խուլական հիւանդութիւնք, մորթի փշտուկք, չարասիրտ պալարներ, ուռոյցք, վէրք, գոնջութիւն, օձիկ, ոսկորի հիւանդութիւնք, հողմախտ (եէլ) և ջղաձգութ։

Արեան մէջ խոյլի հակամիտութիւնք ընդհանրապէս ուրիշ շատ հիւանդութիւններ ալ կը պատճառէ, ինչպէս ստամոքի, երիկամանց և լեարդի տկարութիւնք, դալուկ, անմարսողութիւն, թանչք, մելամաղձոտութիւն, սրտի հիւանդութիւնք, ընդհանուր անզօրութիւն և շատ ուրիշ թոքային ախտք։

Աչաց և ականջի վէրք և այլ նման հիւանդութիւնք ընդհանրապէս խոյլային տրամադրութեան հետեւանքն են։

Կանացի տկարութիւնք ընդհանրապէս ապացոյց են թէ կազմութեանը մէջ հիւանդագին վիճակ մը և խոյլային տրամադրութիւն կայ։ Նաեւ գաղիական ախտն արեան թունաւորման ամենէն սոսկալի տեսակն է և ամենէն վտանգաւոր աղբիւր խոյլային հիւանդութեանց ծագումն տալու։

Որոյ արեան ամէն տեսակ անկարգութեանց և խոյլային հիւանդութեանց համար Այէրի գոհալ Սարսափարիլլայի բաղադրութիւնը գիտցուած դարմաններուն մէջ ամենէն զօրեղն և լաւագոյն դեղն է, ինչպէս բազմաթիւ փորձերով հաստատուած է։

Կը ծախուի դեղավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Ղալաթիա Պէրչէմալէ բազար Նէնի ճամփի դրան կից Ս. Մ. Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառանոցը։

ԱՆԱՍՆԱԲՈՅԺ ՄԻՆԱՍ ԼՄԻՐԵԱՆ

Ջերմոց, կովերու և շանց հիւանդութիւնները կը դարմանէ և առ ու ծախի [illegible]։ Պէտք է դիմել Պոլիս Պանչէ-Գարու Մէրհամէթճեան Էֆէնտի դեղարանը, կամ ի բնակարանը Խասգիւղ Պաղլարպաշի [illegible] փողոց Թիւ 24։

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Այս ընկերութեան շոգենաւերը կը նաւարկեն Լիվրբուլէ և Մէյտերանեան գիծ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունին Նիւ Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամէն կողմերուն համար նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչէսթրի, Պրատֆորտի եւն եւն համար։

Ուղեւորաց համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամէն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Թէլէֆոս շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրկիւսըն, Լիվրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒՒ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալէփ փաշա խան Ղալաթիա

511

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷԼ եւ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Բոլիս կանոնաւոր գիծ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Մէեռ որ յուլիս 14 ին Մարսիլիայէն և յուլիս 21 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անտոլ որ պիտի մեկնի յունիս 26 ին։

Ուղեւորաց և ապրանաց [illegible]

Նաւուղիչքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՒՆԻՕԹԻ ԲՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

514

ԲԱԲԱՅԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ, Մէյտէրրանեան և Օտեսայ գիծ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնաչափ	Նաւապետք
Այս Յօֆիա	3,000	[illegible]
Արարատ	2,500	[illegible]
Ալեքսանդրիա	2,500	[illegible]
Լաքոնիա	2,500	[illegible]
Պալեստինա	2,500	[illegible]
Բոսֆորիա	2,800	[illegible]

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲՕԲԸ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ

513

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ և Մէյտերանեան գիծ բանող

Անուանք	Թոնաչափ	Անուանք	Թոնաչափ
Քառնաքէ	4200	Ամֆիոն	3000
Ֆէրօս	4000	Օսայրիս	3000
Սամիանի	4000	Նեֆթիս	3000
Օէնօնէ	3250	Իսիս	3090
Թեպէս	3250	Լօդիոս	800
Մէմֆիս	3250	Օլիմպոս	800
Պարիսթիս	3250	Ապիս	700

Սեսոստրիս շոգենաւը, նաւապետ Թօմսըն, ամսոյս 11/23 ին Պոլիս հասնելով պիտի մեկնի 17/29 ին ուղղակի Լիվրբուլ պիտի երթայ։

Օսայրիս շոգենաւը, նաւապետ Բոլ, ամսոյս 16/28 ին Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց,
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

515

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Կը նաւարկեն Լիվրբուլէ և Մարսիլիա գիծ.

Անուանք	Թոնաչափ	Անուանք	Թոնաչափ
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալկէրիան	2500	Ֆլավիենեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպէրեան	5500
Արապեան	3700	Իլիրեան	5500
Պավարեան	6000	Իտրիան	5500
Պուլկարեան	6000	Լեւանթեան	2200
Քասթիլեան	800	Լիպերեան	2500
Թոլէտեան	2000	Լիոպեան	800
Տարոս	700	Օպորթօ	700
Էմիլեան	3700	Բերուեան	3800
Ֆաբիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆլորենցեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճէրեան շոգենաւը, նաւապետ Լոռ, ամսոյս 25 ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Այլ և մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Նէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա

Նաւասահարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն. Ձիպրալթար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք. Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ. Մալթա, Օ. Քամիլլերի. Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտադոյ. Զմիւռնիա, Պ. Ուիդօլ և ընկ.

512

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անվերս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայ

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնաչափ	Անուանք	Թոնաչափ
Ալգամօ	2,000	Լեանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արգօ	1,300	Մարտէլ	2,500
Պաւստուփօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Ներօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օզրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օթթօ	2,000
Գոզօ	2,000	Բասիֆիկ	1,200
Գոմօ	2,700	Բոլիէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բալեար	1,700
Տօմինօ	1,800	Բիզօ	2,800
Էրալօ	2,600	Րիալտօ	4,400
Տրուրօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆլաւիօ	1,700	Րոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րոմէօ	3,500
Կայլէօ	5,500	Սալէռնօ	4,000
Կինտօ	2,200	Սափփօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտոնօ	2,200	Սորենտօ	4,300
Համպօ		Թասսօ	1,200
Հերօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիքէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թոլէտօ	2,800
Ճէսօ	2,300	Թասանօ	3,600
Քէլօ	2,000	Վէնէտօ	1600
Քօմօ	2,200	Ջէպրա	3,000
Լեօ	2,000	Ջէրօ	41,0

Գէյրօ շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 19 ին, և Օտեսայի [illegible] աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Այլեւ մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ԴԵՂԱՐԱՆ

Պ. և Հ. ԲԻՒԶԻՒՔԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ
Պէյօղլու Մեծ փողոց Թիւ 77

Չափաւոր գնով և պատրաստապէս կը գործադրուին եկած դեղագրերը

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՈՐԷՑ
Պ. և Հ. ԲԻՒԶԻՒՔԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ
Նէնի [illegible] Թիւ 26

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՈՒՂՂԱԿԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՔ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ԳԱՂԻԱԿԱՆ ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ

ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՔԻՆԱ ՔԱԼԻՍԱՅԱՅԻ
Մ. ՊԵՅԼԻԿՃԵԱՆԻ

Այս յայտնի ամենամեծ կարեւորութեամբ պատրաստուած է ... մէջ իւր անսխալ կազդուրիչ ներգործութեան շնորհիւ, որ տկար, դժգոյն և ընդհանուր առմամբ վատառողջ կազմութեանց աւ ապաքինութեան ազդուագոյն միջոցն է։

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմի կամուրջին գլուխը Բիւզիւքեան եղբարց դեղարանը Թիւ 77. կը գտնուի նաեւ ուրիշ դեղարաններու մէջ։

Կը յանձնարարուի մասնաւորապէս գգուշանալ կեղծ շինուածներէն։

46 տարուան յաջողութիւն—39 վարձատրութիւն, որոց 17ն ոսկի միտալ

ՌԻՔԼԷՍԻ

ԱՆԱՆՈՒԽԻ ՀԵՂՈՒԼ

Ամենապատու դարման մ'է [illegible], [illegible] և [illegible] համար են։ Անառողջ [illegible] օդին է այս, որ [illegible], ստամոքսի և [illegible] մ'է, անհրաժեշտ ամէն երկրաց մէջ։ Նմանապէս [illegible] զօրեղ միջոց մ'է [illegible] համար։

Կը ծախուի ամէն լաւ դեղատանց մէջ. ՊԱՀԱՆՋԵԼ Րիքլէսի անունն ի Լիոն, Ֆրանսա։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ — ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

Ամենազգու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղաները և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն. ի մի բան, Թուլութեան, Վտիտութեան, Ջղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր [illegible] կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Պուրպօն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Այիրբանտի դեղարան Տէլլա-Սուտա, Մեծ փողոց 169։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1886 Յունիս 25 Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ Յուլիս 31

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղերէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Ռ. — Թ.

11 15 Ենիմ. Մեզ. Պէյլիք. Թար. Ենիք. (Ենիքիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 32
11 50 Ենիք. ՍԹէն. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Արնաւուտքիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
12 15 Ր. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզարբ. Պեյ. Թարապիա Ենիքէօյ (Ենիքիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 34
1 5 Ենիք. ՍԹէն. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 33
1 30 Ենիմ. Մեզարբ. Պեյ. Թար. Ենիք. (Ենիք. պիտի հաղորդակցի) 20
2 5 Ենիք. ՍԹէն. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Արնավ. պիտի հաղորդակցի) 32
3 — Ենիմ. Մեզարբ. Պեյ. Քիրէճ. Թար. Ենիք. ՍԹէն. Միրկ Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք. (Պեպ. պիտի հաղորդակցի) 28
4 15 Ա. Գավաք Ենիմ. Մեզ. Պեյ. Թար. Ենիք. ՍԹէն. Միրկ Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Կուրչ. Օրթ. Պէշիք. 34
5 30 Ենի. Մեզ. Պեյ. Թար. Ենիք. ՍԹէն. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Արն. Կուրուչ. Օրթ. Պէշ. 22
6 15 Ենիմ. Մեզարբ. Պեյլիք. Թարապ. Պէյքօզ Բաշլար. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չենկ. Պեյլեր. Օրթաք. Կուզ. Պէշիք. Խուզ. 1
8 15 Ա. և Ր. Գավ. Ենիմ. Մեզարբ. Պեյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Արնավ. Կուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը ՍԹէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարբ. Պեյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 33

Արնավուտքիւղէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց ժամերը

11 — Պեպէք Արնվ. Կուր. Օրթ. Պէշիք. 33
11 30 Պեպէք Արնվ. Կուր. Օրթ. Պէշիք. 25
12 — Արնավ. Կուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գամ. 1
12 25 Պեպ. Արնվ. Կուր. Օրթ. Պէշիք. 4
1 — Արնավ. Կուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գամ. 25
1 40 Պեպէք Արնավ. Կուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. Գապաթաշ 22
2 35 Պեպէք Արն. Կուր. Օրթ. Պէշ. Գամ. 25
3 15 Արնվ. Կուր. Օրթ. Պէշիք. Գամ. 18
4 — Պեպէք Արնավ. Կուրու. Օրթ. Պէշիք. Գապաթաշ 4
9 40 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ 28
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եղերէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց ժամերը

11 — Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Կուզ. Գամ. 21
11 25 Պեյգոզ Բաշլ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
12 — Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյ. Կուզկ. 28
1 15 Գանտիլ. Վանիք. Չենկէլ. Պեյլերպ. Կուզկ. Պէշիք. 23
1 15 Պեյ. Թար. Պեյք., Բաշլ., Ր. Բ. Մաշ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղ.) 18
2 15 Գանտիլ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Կուզկ. 22
2 30 Պեյ. Թար. Պեյք. Բաշլ. Ր. Բ. Մաշ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չենկ. Պեյլ. Կուզկ. 21
3 15 Գանտ. Վանիք. Չենկ Պեյլ. Կուզկ. Խուզ. 33
4 — Պեյք. Բաշլ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Կուզ. Պէշիք. 23
8 45 Պեյլիք. Թարապ. Պեյք. Բաշլ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չենկէլ. Պեյլեր. Կուզկ. Խուզկիւնտար (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մաշ.) 21
9 25 Պեյքօզէն ուղղակի կամուրջ 25
10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եղերը երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Պէշիք. Օրթ. Արնվ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեյլիք. Մեզ. Ենիմ. 21
1 15 Պէշիք. Օրթ. Կուր. Արնավ. Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. ՍԹէն. Ենիք. Թար. Պեյ. Մեզ. Ենիմ. 28
2 — Գապաթ. Խուզ. Պէշիք. Կուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշլար. Պեյ. Թարապ. Պեյ. Մեզ. Ենիմ. 25
2 15 Պէշիք. Օրթաք. Կուր. Արնավ. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեյ. Մեզ. Ենիմ. Ր. և Ա. Գավաք 34
3 45 Պէշիք. Օրթ. Կուրուչ. Արնվ. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեյ. Մեզ. Ենիմ. 22
5 15 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Կուրուչ. Արնավ. Պեպէք. Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. ՍԹէն. Ենիք. Պեյ.Թ. Թարապ. Պեյլիք. Մեզր Ենիմ. և Գավաքներ 20
6 45 Խուզ. Պէշիք. Կուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պեյ. 21
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պեյ. Մեզար. 33
10 — Ենիք. Թար. Պեյ. Մեզ. Ենիմ. 18
10 30 Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. ՍԹէն. Ենիքէօյ, Թարապիա, Պեյլի. Մեզար. Ենիմ. 32
11 10 Ենիք. Թարապ. Պեյլիք. Մեզարբ. Ենիմ. 20
11 40 Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. ՍԹէն. Ենիք. 22

Կամուրջէն Արնավուտքիւղ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

11 55 Ուղղակի Պեպէք 4
12 25 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 25
1 15 Ուղղակի Պեպէք 22
2 — Ուղղակի Պեպէք 25
2 40 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 18
3 25 Ուղղակի Պեպէք 4
9 — Պէշիք. Օրթ. Կուր. Արնվ. Պեպէք 28
10 — Պէշիք. Օրթ. Կուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար (Վանիքէօյ երթալ շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 30 Պէշիք. Օրթ. Կուր. Արնավ. Պեպէք 4
11 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Կուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճքէօյ 21
11 30 Պէշիք. Օրթ. Կուրու. Արնավ. Պեպ. 25
12 5 Պէշիք. Օրթ. Կուրուչ. Արնավ. 1

Կամուրջէն Ասիական եղերը երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

11 55 Խուզ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վան. Ա. Հիսար Գանլ. Ենիք. (Բացի ուրբաթէ) 33
12 35 Խուզ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք Ա. Հիսար Գանլ. Բ. Պաշճէ Պեյք. Ենիքէօյ 32
12 45 Ուղղակի Գանտիլլի 23
1 40 Ուղղակի Գանտիլլի 4
2 40 Ուղղակի Գանտիլլի 33
2 30 Խուզ. Կուզկ. Պեյլեր. Չենկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշլար. Պեյք. (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մաշ.) 23
8 — Խուզ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Բ. Պաշճէ Պեյգոզ 25
9 25 Պէշիկթաշ, Կուզկունճ. Պեյլեր. Չենկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. Մաշ. Բաշլար. Պեյք. Թար. Քիր. Մեզ. Գավ. 34
10 40 Պէշիք. Կուզկ. Պեյլեր. Չենկէլ. Վան. Գանտիլլի Պեյքէք (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Ր. Բ. Մաշ. Բաշլար. Պեյք. 23
11 40 Գապաթ. Կուզ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. 33

Ամէն ուրբաթ օրեր կամուրջէն շոգենաւ մը ժամ 4ին պիտի մեկնի Խուզ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. Մաշ. Բաշ. Պեյգոզ Պեյ. Մեզարբուրնու և անտի ժամ 10 30 ին մեկնելով յիշեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ուրբաթ իրիկուններ ժամ 11 15 ին Ենիմահալլէէն շոգենաւ մը մեկնելով, Մեզ. Պեյ. Թար. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Արնվ. Օրթ. և Պէշիկթաշ հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

ԽՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Խուսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խուսկիւտար
10 45	5 35 Վ. ոսփ.	11 15	6 15 Պէշիք.
11 30	6 —	11 45	7 —
12 —	6 30	12 15	8 15
12 30	7 —	12 45	8 45
1 —	8 15 Պէշիք	1 20	9 10 Պէշիք
1 30	9 —	1 50	9 45
2 —	9 30	2 20	10 10 Պէշիք
2 30	9 45	2 50	10 35 Գգ.
3 —	10 5 Պէշիք	3 20 Պէշիք	11 25
3 15 Ֆէրպօթ	10 45	4 5	11 50
3 40	10 50 Գգ.	4 45	12 5
3 50 Վ. ոսփոր	11 25	5 20	12 5 Գգ*
4 20	11 40	5 45	
4 50 Ֆէրպօթ	12 5		
5 — Պէշիք			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Խուսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խուսկիւտար
— —	6 30	11 15	6 25 Պէշիք
11 15	7 —	12 —	7 —
12 —	8 10 Պէշիք	12 40	8 15
12 45	8 45	1 25	9 — Պէշիք
1 30	9 30	2 10	9 35
2 15	9 55 Պէշիք	2 55	10 — Պէշիք
3 —	10 25	3 30 Պէշիք	10 35
3 15	11 —	4 10	11 15
4 15 Պէշիք	11 35	5 —	11 50
5 —	12 5	5 40	12 5
5 45			

* Այս երթեւեկութիւնք Հրէից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին։

ՀԱՐԷՄ ԽՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՅՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրէն)
4 — » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 11 ին)
4 50 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 30 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 10 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 45 ին)։

ԽՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՍԿԻՒՏԱՐ

ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՔԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Խուսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Խուսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Խուսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ
4 — Սիրքէճիէն Խուսկիւտար
5 — Սիրքէճիէն Գապաթաշ Խուսկիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Խուսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Խուսկիւտար

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ